

ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Έτος 1ον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1985

Αριθμ. φύλ. 3

ΟΙ ΑΓΡΑΦΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Απόλυτη επίτυχια σημείωσε η πρώτη συνάντηση των εκπροσώπων των Αγραφιωτικών Φορέων και Αποδήμων Αγραφιωτών της Αθήνας, που κατόντων από τις κοινότητες των τώων Δήμων Ιτάμου και Δολόπων του Ν. Καρδίτσας.

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε τό Σάββατο 6 Απριλίου, στην αίθουσα τής Πανεπειρωτικής Στέφης, (Κλεισθένους 15) και οργανώθηκε από τήν προσωρινή επιτροπή τής Αθήνας σέ συνεργασία μέ τήν Σ.Ε. τής Ένωσης Αγραφιωτικών χωριών Καρδίτσας.

Παραβρέθηκαν και τοποθετήθηκαν πάνω στα προβλήματα των Αγράφων οι βουλευτές Καρδίτσας κ. Σέφης Αναστασάκος και Στ. Αλαμανής.

Συγκεκριμένα ο κ. Αλαμανής αναφέρθηκε στο ιστορικό του εθνικού δρόμου Καρδίτσας - Αγρινίου. Ο κ. Αναστασάκος, στή σημαγτική προσφορά τής Ένωσης Αγραφιωτικών χωριών που μέσα από ανοιχτές Δημοκρατικές διαδικασίες μέ κορύφωμα τό Α' Συνέδριο κατέγραψε και προώθησε τήν επίλυση χρόνιων προβλημάτων των χωριών μας.

Επίσης οι δύο βουλευτές τόνισαν ότι συμπαρίστανται σέ κάθε αίτημά μας που προάγει και αναβαθμίζει τήν ποιότητα ζωής των κατοίκων τής περιοχής Αγράφων.

Στή συνέχεια άρχισε ή διαδικασία των θεμάτων τής συνάντησης, αφού εκλέχτηκε τιμητικό προεδρείο, (ένας εκπρόσωπος από κάθε φορέα). Χρέη προέδρου έκανε ο κ. Βασίλης Τσαντήλας, μέλος τής Σ.Ε.

Τό πρώτο θέμα ήταν: ή ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ.

Ο κ. Κώστας Παίσης κάνοντας μία σύντομη αναδρομή στον ορεινό ογκο, ΑΓΡΑΦΑ, και τούς κατοίκους από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα, έδωσε όλο τό ιστορικό και δοξασιμένο μεγαλείο των Αγραφιωτών, προκαλώντας ριγή συγκίνησης

* Συγκροτείται Επιτροπή Αθήνας σ' όλους τούς φορείς

και αισθήματα υπερηφάνειας σ' όλους τούς παρέρυρισκομένους.

Στή συνέχεια από τον κ. Τσαντήλα έγινε μία πλήρη ενημέρωση για τήν πορεία προς τό Α' συνέδριο, τά αποτελέσματα του Συνεδρίου, τή λειτουργία τής Συντονιστικής επιτροπής στην Καρδίτσα, τήν ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ τής εκδηλώσεις που οργανώνει (ΛΑ' Ι' ΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ κλπ) καθώς και τούς στόχους που προωθεί όπως: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, αξιοποιώντας τό

δασικό-πλούτο των Αγράφων. Κτηνοτροφία, Γεωργία, Ιαματικά νερά, τουριστική ανάπτυξη.

Ο κ. Τσαντήλας τέλειωσε, υπερτονίζοντας τήν ανάγκη ανάπτυξης τής συνεργασίας και συντονισμού των ενεργειών όλων των φορέων ώστε να έχουμε καλύτερα αποτελέσματα.

Εκ μέρους τής επιτροπής Αθήνας μίλησε ο κ. Ζαχαρόπουλος Αποστόλης, ο οποίος έπεσήμανε τήν ανάγκη επίλυσης των προβλημάτων, μέ συνεχείς και γενναίες χρηματο-

δοτήσεις, τήν ανάγκη εξεύρεσης άπασχόλησης του εργατικού δυναμικού των χωριών ώστε να βελτιωθεί τό οικογενειακό εισόδημα. Στή συνέχεια έκανε μία σειρά από συγκεκριμένες προτάσεις για τό πρώτο αντίμαμα των Αγραφιωτών το 1985 και εκφράζοντας και τις θέσεις των άλλων αντιπροσώπων έποδοκίμασε τις ενέργειες τής Συντονιστικής Επιτροπής τής Καρδίτσας.

Ακολούθησε διάλογος και τοποθετήσεις από τούς παρέρυρισκομένους στα προβλήματα και στην πορεία που πρέπει να ακολουθούμε.

Ομόφωνα όλοι δέχτηκαν ότι για τήν ανάπτυξη τής συνεργασίας των φορέων τής Αθήνας πρέπει να συγκροτηθεί επιτροπή, στην οποία θα συμμετέχουν από κάθε φορέα ένας αντιπρόσωπος, μέλος του Δ. Συμβουλίου ή εξουσιοδοτημένου από αυτό.

Προτάσεις διατυπώθηκαν και για τό χώρο και χρόνο του αντίμαματος των Αγραφιωτών. Μέ πρόταση του κ. Κουσάνα, έγκρίθηκε ψήφισμα για τήν ίδρυση Πανεπιστημιακών Σχολών στην Καρδίτσα.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι οι Αγραφιωτές τής Αθήνας συμπαράτασσονται στον άγωνα και προσπάθειες των φορέων τής Καρδίτσας για τήν διάσωση και ξαναζωντάνεμα των χωριών των Αγράφων.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΑΡΣΑΛΩΝ Κ Λ Ε Ο Π Α

«Εύσεβεις Αγραφιωτές, σάς εύχομαι ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΡΟΚΟΠΗ και εύτυχία στους ύψηλους στόχους που προωθεί ή Σ.Ε. τής Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών».

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ
Σ' ΟΛΟΥΣ
ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕ Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΗΣ Α.Φ.

Η ΑΡΤΙΑ όργανωση, ό αύθορμητισμός, τό Άγραφιώτικο πνεύμα καθώς και ό πολός κόσμος, ήταν τά κύρια χαρακτηριστικά τής μεγάλης επιτυχίας τής πρώτης συνεστίαςης τής εφημερίδας μας στό κέντρο «Κομπάροιτα» τό Σάββατο τό βράδυ στις 30 Μαρτίου.

Άπό πολύ νωρίς οι Άγραφιώτες άρχισαν νά μαζεύονται στό κέντρο ανταποκρινόμενοι στό κάλεσμα τής «Α.Φ.» πού ή συντακτική τής επιτροπή δούλεψε από ένα μήνα ωρίτερα γιά τήν όργάνωση αύτού του χορού πού άφησε έκπληκτους τούς παρευρισκομένους. Η άτμόσφαιρα άπλή, άνθρώπινη και συγκινητική και τό κέφι, νά προκαλεί και τόν πιό κακοδιάθετο στόν πίστα.

Στίς 10 περίπου έφτασε ό Νομάρχης ό όποιος χαιρέτισε τήν συνεστίαση δίνοντας τίς καλύτερες

εύχές γιά νά σύρει στό συνέχεια τό χορό.

Ο κ. Τσανήλας σαν υπεύθυνος τής έκδοσης τής εφημερίδας, άναφέρθηκε στό πάθος τής συντακτικής επιτροπής γιά τήν προώθηση τών Άγραφιώτικων προβλημάτων, στις δυσκολίες τής έκδοσης πού χαρακτηριστικά είπε ότι θά ξεπερασούν με τήν άγάπη και τή βοήθεια όλων. Τόνισε άκόμη τούς στόχους τής «Α.Φ.» λέγοντας ότι ή «Α.Φ.» είναι ή φωνή όλων τών Άγραφιωτών και πρέπει νά φτάνει σέ κάθε σπίτι.

Θά πρέπει τέλος νά σημειωθεί ότι μεγάλη ήταν ή συμμετοχή του κόσμου και στήν αγορά τών λαχείων πού ήταν ένα είδος οικονομικής εξόρμησης.

Τό γλέντι κράτησε μέχρι άργά με τήν ίδια ένταση πού είχε στήν έναρξή του.

Ο Νομάρχης τίμησε με τήν παρουσία του τή συνεστίασή μας.

ΕΙΡΗΝΗ -ΕΙΡΗΝΗ -ΕΙΡΗΝΗ

Ο Γιάννης Ρίτσος.

Ειρήνη, ύφεση, άφοπλισμός, σεβασμός στό ανθρώπινα δικαιώματα, τής εθνικής άνεξαρτησίας και έδαφικής άκεραιότητας κάθε χώρας, κοινωνική δικαιοσύνη, συνεργασία, φιλία, συναδέλφωση τών λαών, συμπάρασταση στις ύποανάπτυκτες χώρες: ΕΙΝΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ.

Ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος, σένα στίχο κλείνει τό αίτημα γιά ΕΙΡΗΝΗ

«Τό ΟΝΕΙΡΟ του παιδιού είναι ή ειρήνη.

Τό όνειρο τής μάνας είναι ή ειρήνη.

Τά λόγια τής άγάπης κάτω από τά δέντρα είναι ή ειρήνη..»

ΔΩΡΕΕΣ

Ο κ. Άναστάσιος Κ. Γρυμπογιάννης, άνώτερος άξ/κόξ έ.ά. πρόσφερε στό Μορφωτικό Σύλλογο Ραχούλας τό ποσό τών 10.00 δρχ. στό μήνη του Βασίλη Τσιότρα άξ/κού έ.ά.

Δέν είναι ή πρώτη φορά πού ό κ. Γρυμπογιάννης έκδηλώνει έμπρακτα τήν άγάπη του γιά τήν ιδιαίτερη πατρίδα του, τό χωριό μας, και τήν άμέριστη συμπάραστασή του στό πολιτιστικό έργο του Συλλόγου μας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ

«Ο πληθυσμός τών Άγράφων είναι Έλληνικός χωρίς τίς έπιμιξίες τών Βουλγάρων, τών Άλβανών και τών Βλάχων, πού έχουμε παρεισφύσει στις γειτονικές περιοχές. Φαίνεται πραγματικά ότι άντισταθήκανε με επιτυχία στό μεγάλο Σλαβικό έποικισμό τής Έλλάδος».

Γ. Φινλιού: Ιστορία τής Έλληνικής Επανάστασεως. Τόμος Α' σελ. 43

Ίδρύεται Κοινοτικός Ξενώνας στην Καστανιά

Η άπόφαση γιά τή δημιουργία Κοινοτικού Ξενώνα στην Καστανιά είναι γεγονός. Ηδη δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα τής Κυβέρνησης.

Η κατασκευή του Ξενώνα έχει ύπαχθεί στόν Άναπτυξιακό τόμο 1262/82 μ' όλες τίς ευεργετικές διατάξεις πού προβλέπονται.

Ο Ξενώνας θά στοιχίσει συνολικά 41.000.000 και θά διαθέτει 23 κρεβάτια μ' όλους τούς άπαραίτους χώρους.

Η Καστανιά από τά όμορφότερα χωριά του νομού, τό σημαντικό ιστορικό ρόλο πού έχει παίξει σ' όλους τούς άγώνες του Έλληνικού Έθνους, με τήν άποπεράτωση του Ξενώνα, τά έργα κοινωνικής ύποδο-

μής πού κατασκευάζονται και τήν έναρξη από φέτος του δρόμου ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ - ΑΓΡΙΝΙΟΥ, μπαίνει σταθερά πιά στό δρόμο τής άνάπτυξης και είναι γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού του νομού θά κάνει τίς διακοπές του εκεί.

Γιά νά φθάσει στό σημείο ή Καστανιά ώστε ένα έλπιδοφόρο μέλλον ν' άνοίγεται μπροστά της χρειάστηκε ή συνεχής εργατικότητα και προώθηση τών θεμάτων από τόν Πρόεδρο και τό Κοινοτικό Συμβούλιο συγχωριανούς συνεργάτες και ή άμέριστη συμπάρασταση του Νομάρχη Καρδίτσας Δημ. Κουκουλάκη.

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ - ΑΓΡΑΦΑ

Μιά πρόταση:

Έλάτε νά γυρίσετε θέματα όπως:

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ
ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ
ΤΑ ΑΓΡΙΟΛΟΓΟΥΔΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ
ΓΝΩΡΙΣΤΕ Τ' ΑΓΡΑΦΑ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

ΘΙΑΣΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ

Θέλουμε νά δημιουργήσουμε θεατρική ομάδα γιά τό άνέβασμα θεατρικών έργων. Νέοι Άγραφιώτες δηλώστε συμμετοχή.

ΝΑ ΖΗΣΕΙ ΚΙ Η ΕΠΑΡΧΙΑ

Η δημιουργία Ξυλουργικού έργοστασίου στό Άγραφα θά σώσει τά χωριά τής περιοχής, πού έγκαταλείπονται από τόν πληθυσμό τους, γράφει ό κ. Νικ. Κουντούρας.

«Τά Άγραφιώτικα χωριά άδειάζουν συνεχώς και έχουν φτάσει πληθυσμικά σέ επικίνδυνο επίπεδο. Ο σπουδαιότερος λόγος πού φεύγει ό κόσμος είναι ό οικονομικός. Έλλειψη δουλειάς σίγουρης και άποδοτικής.

Η φύση, όμως, έχει ευλογήσει τήν περιοχή μας. Υπάρχουν δάση, εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα. Η μόνη λύση, λοιπόν, όχι μόνο γιά μας και τά παιδιά μας, αλλά και γιά τήν σωτηρία τών χωριών μας, θά ήταν ή δημιουργία ενός έργοστασίου στό Άγραφα πού θ' άξιοποιούσε τό δασικό μας πλούτο και θά εξασφάλιζε έργασία σέ χιλιάδες ανθρώπους.

Υπολογίσατε εκείνους πού θά δουλέψουν στό έργοστάσιο, προσθέστε αυτούς πού θά άπασχολούνται γιά τήν τροφοδοσία του έργοστασίου με πρώτη ύλη και φανταστείτε πόσες επιχειρήσεις θά προκύψουν γιά νά έπεξεργάζονται παραπέρα τά προϊόντα του έργοστασίου.

Χρειάζονται πολλά λεφτά, θά μού πείτε, και δέν βρίσκονται. Σωστά. Κι' ή έπαρχιακή Έλλάδα, όμως, πώς θά ζήσει;»

ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ

Η ιδέα και πρόταση γιά τό πρώτο άντάμωμα τών Άγραφιωτών συγκίνησε όλους τούς Άγραφιώτες τής Άθήνας καθώς και τούς κατοίκους τών χωριών μας.

Όλοι προβληματίζονται και είναι εύχάριστο φυσικά. Σέ ποιό χώρο, πότε, τί θά κάνουμε εκεί;

Πιστεύουμε ότι τό κυριότερο κριτήριο πού πρέπει νά επικρατήσει είναι: Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ.

ΝΕΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΔΙΑΝΟΙΓΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ

* 1 δισ για τὸ δρόμο Καρδίτσας - Ἀγρινίου

Ὁ Νομάρχης Καρδίτσας κ. Δ. Κουκουλάκης ὁμιλεῖ στὴν «Ἀγραφιῶτικη Φωνή»

«Α.Φ.» Μιλήστε μας κ. Νομάρχη, γενικά για τὸ Νομὸ Καρδίτσας. Παρά τὴ γενικότητα τῆς ἐρώτησης, ποὺ θὰ ἀπαιτοῦσε ἀπὸ μόνῃ τῆς τὸ ἀντικείμενο μιάς συνέντευξης, θὰ μπορούσα νὰ πῶ ὅτι ὁ Νομὸς Καρδίτσας ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα μιάς ἐξαρτημένης καὶ στρεβλῆς ἀνάπτυξης τῆς Ἑλληνικῆς περιφέρειας.

Μιάς «ἀνάπτυξης τῆς Ὑπανάπτυξης» ὅπως θὰ ἔλεγαν διαπρεπεῖς Οἰκονομολόγοι ποὺ ἔχουν ἀσχοληθεῖ μὲ τὰ προβλήματα τῆς ἀνάπτυξης τῶν περιφερειῶν τοῦ Καπιταλισμοῦ στὶς ὁποῖες ἀνήκει καὶ ἡ Ἑλλάδα.

Ὁ Νομὸς Καρδίτσας, ὅπως καὶ ἄλλοι Ἑλληνικοὶ Νομοί, ἀποτελεῖ μιά «Περιφέρεια» μέσα στὴν περιφερειακὴ χώρα ποὺ εἶναι ἡ Ἑλλάδα.

Παρουσιάζει λοιπὸν τὰ γνωρίσματα ὀχιμόνων μιάς περιφερειακῆς χώρας τοῦ Καπιταλισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπὶ πλέον προβλήματα τῆς ἐνδοχώρας τῆς.

Ἐξωτρωα λοιπὸν ἀπὸ τὰ προβλήματα τῆς Οἰκονομικῆς, Πολιτικῆς, Στρατιωτικῆς καὶ Πολιτιστικῆς ἐξάρτησης μιάς Περιφερειακῆς χώρας, τῆς μεταφορᾶς τοῦ Κοινωνικοῦ τῆς πλεονάσματος στὶς Μητροπόλεις τοῦ Καπιταλισμοῦ, τῆς ἐλλείψης μιάς Ἐθνικῆς Ἀστικῆς τάξης ποὺ ἐπενδύει στὴ χώρα τῆς τὰ κέρδη τῆς ἐκμετάλλευσης τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, τῆς μὴ ὀλοκλήρωσης τῶν Δημοκρατικῶν θεσμῶν κλπ, ὁ Νομὸς τῆς Καρδίτσας στὸ βωμὸ τῆς «ὕπανάπτυξης» ὀρισμένων μεγάλων Ἀστικῶν κέντρων ΕΜΠΟΔΙ—ΣΤΗΚΕ θὰ ἔλεγα νὰ ἀναπτύξει τοὺς δικούς του πλουτοπαραγωγικοὺς πόρους, νὰ ἐπενδύσει τὸ κοινωνικὸ του πλεόνασμα ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑ, νὰ κατασκευάσει τὰ ἀπαραίτητα ἔργα ὑποδομῆς σὲ κάθε τομεῖα τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς ζωῆς (ὀδικὸ δίκτυο, Βιομηχανίες, Ὑγεία, Ἐκπαίδευση, Ὑδρευση-Ἀποχέτευση, Ἐγγειο-ὀβελτιωτικὰ ἔργα, Πολιτιστικὰ Κέντρα κλπ.) νὰ ὀλοκληρώσει καὶ πλατύνει τοὺς Λαϊκοὺς Δημοκρατικοὺς θεσμούς (Τοπ. Αὐτοδιοίκηση-Συνδικαλισμὸς - Συμμετοχικὲς διαδικασίες κλπ) καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν ἐπιλογῶν νὰ διαγωνίζετὶ τὸ ὑπαναπτυξιακὸ τέλμα καὶ νὰ διώχνει, σὲ συνδυασμὸ μὲ ἄλλα γεγονότα, τὸ πλούσιο ἀνθρώπινο παραγωγικὸ δυναμικὸ τοῦ ποὺ σήμερα δίνει τὸ δυναμικὸ παρὸν τοῦ στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ.

Τὸ «μοντέλλο» ὁμῶς Μητρόπολη - Περιφέρεια, Περιφέρεια - Ἐνδοχώρα, ἀναπαράγεται καὶ σὲ ἐπίπεδο ἐνδοχώρας, δηλαδὴ τοῦ Νομοῦ Καρδίτσας.

Παρατηρεῖται δηλαδὴ μιά τάση συσπείρωσης γύρω ἀπὸ τὰ ἐπὶ μέρους Ἀστικά Κέντρα τοῦ Νομοῦ (Καρδίτσα — Παλαμά- Σοφάδες- Μουζάκι) μὲ κύριο πόλο ἐλξης τὴν πόλιν τῆς Καρδίτσας ποὺ ὀφείλεται ἀπ' τὴ μιά σὲ πραγματικὰ ἀδήριτες ἀνάγκες τοῦ πληθυσμοῦ νὰ βρισκεται κοντὰ σὲ βασικὲς κοινωνικὲς ὑπηρεσίες τῆς Πολιτείας (Νοσοκομείο- Ὑπηρεσίες κλπ) ἀλλὰ καὶ σὲ μιά ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ὙΠΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ποὺ συντηρεῖ καὶ ἀναπαράγει ἓνα καινούργιο καὶ «μοντέρνο» τρόπο ζωῆς ποὺ εἰσάγεται ἀπ' τὶς ἀστικὲς μεγαλοπόλεις (Ἀθήνα- Θεσσαλονίκη κλπ).

Ἀπὸ τὸ τελευταῖο φαινόμενο ἐπλήγησαν καὶ πλήττονται ἀκόμα καὶ σήμερα οἱ ἡμιορεινὲς καὶ κύρια οἱ ὄρεινὲς περιοχὲς τοῦ νομοῦ ποὺ παρουσιάζουν εἰκόνα ἐρήμωσης ἢ γεροντοκρατίας χωρὶς καμιά προοπτικὴ σωτηρίας ἀν συνεχίσουμε νὰ ἀκολουθοῦμε παλιότερες ἐπιλογὲς ἀναπτυξιακῶν κατευθύνσεων.

Δὲν μπορούμε βέβαια νὰ παραγνωρίσουμε τὸ γεγονὸς ὅτι λόγω ἀνάπτυξης δυναμικῶν καλλιεργειῶν στὸν κάμπο (βαμβάκι, καλαμπόκι, τεύτλα κλπ) ὑπῆρξε καὶ μιά στροφὴ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ὄρεινῶν καὶ ἡμιορεινῶν περιοχῶν πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση.

Δὲν ἦταν ὁμῶς ἡ κύρια πορεία τοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὶς πεδινὲς περιοχὲς, ἀλλὰ πρὸς τὶς μεγαλοπόλεις καὶ τὰ Ἀστικά κέντρα ἐν γένει.

Αὐτὴ ἡ τάση φυγῆς τοῦ ἡμιορεινοῦ καὶ ὄρεινοῦ πληθυσμοῦ, ἐγκατέλειπε τοὺς πλουτοπαραγωγικοὺς πόρους τοῦ ὄρεινοῦ ὄγκου (δάση, γεωργία, κτηνοτροφία κλπ) στὸ ἔλεος τῆς φύσης μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χρειάζονται τεράστιες προσπάθειες σήμερα γιὰ τὴν ἀνασυγκρότηση τοῦ παραγωγικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἴσθου αὐτῶν τῶν περιοχῶν.

Ἀκριβῶς δὲ γιατί ἀπαιτοῦνται σημαντικὲς πιστώσεις γι' αὐτὸ τὸ

σκοπὸ, ἀρχισε νὰ ἀναπτύσσεται καὶ μιά δευτερογενὴς ἀντίθεση μεταξὺ κατοίκων τοῦ κάμπου καὶ τοῦ ὄρεινοῦ ὄγκου, μὲ κύριο ἐπιχείρημα τῶν πρώτων τὴ μακρόχρονη ἀπόσβεση τῶν κεφαλαίων ποὺ διατίθενται γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ὄρεινοῦ ὄγκου.

Συνοψίζοντας τὰ προηγουμένα, θὰ μπορούσαμε νὰ συμπεράνουμε ὅτι δὲν ὑπῆρξε μέχρι πρό τινος, προγραμματισμένη καὶ καθολικὴ προσπάθεια τῆς περιφέρειας τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου νὰ βγεῖ ἀπ' τὸ τέλμα τῆς ὑπανάπτυξης, νὰ ἀναπτύξει ἰσόρροπα τὶς περιοχὲς τοῦ Νομοῦ, νὰ θυσιάσει τὸ ἐπὶ μέρους στὴν κύρια προσπάθεια ἀντιμετώπισης τῶν βασικῶν ἐργῶν παραγωγικῆς καὶ κοινωνικῆς ὑποδομῆς, νὰ συνεγείρει καὶ κινητοποιήσῃ τὶς Λαϊκὲς δυνάμεις σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια, νὰ ἐνοποιήσῃ παραγωγικὰ, κοινωνικὰ, πολιτιστικὰ τὸ Νομὸ.

Ἀντίθετα οἱ προσπάθειες ἦταν εὐκαιριακὲς, ἀποσπασματικὲς, τοπικιστικὲς, καὶ ρουσφετολογικὲς, κατακερμάτιζαν τὴ συνοχὴ τοῦ παραγωγικοῦ δυναμικοῦ, ὄζυναν τὶς τοπικὲς καὶ προσωπικὲς ἀντιθέσεις καὶ ἐξαρτοῦσαν τελικὰ τὴν κάθε προσπάθεια ἀπὸ τὴν ἐπιλογὴ τοῦ κάθε λογὸς μικροῦ ἢ μεγάλου παράγοντα. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ λόγῳ ὑποβαθμίστηκαν καὶ οἱ ἀντιπροσωπευτικοὶ Λαϊκοὶ Δημοκρατικοὶ Θεσμοί (Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση, Συνδικαλισμὸς, Ἀγροτικοὶ Σὺλλογοι καὶ συνεταιρισμοὶ κλπ) ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ ἀρθρώσουν τὸ δικὸ τους αὐτόνομο πολιτικὸ λόγῳ συγκροτώντας τὴ διάχυτη Λαϊκὴ βούληση σὲ πρόταση γιὰ τὴν ἀσκηση τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Λαὸ.

Σὲ τελευταία ἀνάλυση ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ἀκόμα ἡ καθοριστικὴ ὑπεροχὴ τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου στὴν οἰκονομία καὶ κοινωνία μὲ φυσικὸ ἐπακόλουθο τὴ μάχη γιὰ τὴν νομὴ τῆς ἐξουσίας ποὺ ἐξασφαλίζει τὴν οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀνέλιξη.

Θὰ πρέπει νὰ γίνῃ σαφέστατα κατανοητὸ ὅτι ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΥΧΑΙΟ τὸ γεγονός τῆς ΑΦΑΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ σὲ πανελλαδικὸ ἐπίπεδο, τῆς ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ στὴ συνείδηση ἀκόμη καὶ τῶν κατοίκων τοῦ, τῆς προβολῆς τῶν πλούσιων πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν καὶ φυσικῶν καλλονῶν τοῦ, καὶ τῆς ἀξιοποίησής τους.

Ἡ Καρδίτσα καὶ ὁ Λαὸς τῆς ἮΤΑΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤῶΝ ΠΟΛΙΤΙΚῶΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤῶΝ, ἀπ' τοὺς ὁποῖους ἐξαρτιώταν ὁ Νομὸς, ὁ Λῆμος, ἡ Κοινότητα, ὁ Σὺλλογος, ὁ Ἀνθρώπος.

Πολλὲς φορὲς ἔχω σκεφτεῖ στὴ διάρκεια τῆς παρουσίας μου στὸ Νομὸ, χωρὶς νὰ θέλω νὰ τὸ πιστέψω, ὅτι ἡ κακομοιριά, ἡ ὑπανάπτυξη, ἡ διάκριση κ.α. ἦταν ἐπιλογὲς ἠθελημένες ὥστε νὰ μὴ σπάσει ποτὲ αὐτὸ τὸ «πελατιακὸ» σύστημα, νὰ μὴ ἀναπτυχθεῖ αὐτὸς ὁ Νομὸς, γιὰ νὰ μποροῦν μερικοὶ νὰ κρατοῦν δεσμὸ τους τὸ Λαὸ καὶ τοὺς φορεῖς του.

Δὲν νομίζω ὁμῶς ὅτι μπορεῖ νὰ θεμελιωθεῖ μιά ἐλπιδοφόρα πορεία πρὸς τὸ μέλλον γιὰ τὴν Καρδίτσα ἀν συνεχῶς ἀσχολούμαστε μὲ τὴν ὀμφαλοσκοπὴ τοῦ παρελθόντος.

Ἐκεῖνο ὁμῶς ποὺ χρειάζεται εἶναι νὰ ἀντλούμε τὰ διδάγματα μας ἀπ' τὰ λάθη μας γιὰ νὰ χαράξουμε σωστὰ τὴν προοπτικὴ τοῦ αὐριο.

Τὸ μεγάλο λοιπὸν δίδαγμα ἀπ' τὸ χτές εἶναι ὅτι ὁ Νομὸς χρειάζεται ΜΙΑ ΡΙΖΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΜΙΑ ΑΛΛΑΓΗ ΠΟΡΕΙΑΣ, ποὺ θὰ ἀναπτύσσει ὀλόπλευρα τὶ παραγωγικὲς δυνάμεις του, θὰ καταστήσει τὸ Λαὸ τοῦ Νομοῦ, ΕΝΝΩ ΔΕ ΟΛΟ ΤΟ ΛΑὸ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ, πρωταγωνιστὴ τῶν ἐξελίξεων σ' ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Οἰκονομικῆς, Κοινωνικῆς, Πολιτικῆς καὶ Πολιτιστικῆς ζωῆς.

Ἐπειδὴ μὲ ρωτήσατε γιὰ τὶς προοπτικὲς τοῦ Νομοῦ, μπορῶ σήμερα μετὰ ἀπὸ 170 καὶ πλέον Λαϊκὲς, Ἐπαρχιακὲς Συνελεύσεις, καὶ συνεδριάσεις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, στὶς ὁποῖες συμμετεῖχε ὁλος ὁ Λαὸς τοῦ Νομοῦ, νὰ σὰς διαβεβαιώσω ὅτι ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΟΥΤΕ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥ—ΞΗΣ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΚΟΣΜΟΓΟΝΙΑ ΤΗΣ ΛΑ' Ἰ' ΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟ—ΧΗΣ ποὺ ἀποτυπώνει μὲ ἐγκυρότητα τὴ θέλησή του, καταγράφει τοῦ προβληματισμοῦ του καὶ ἀξιοποιεῖ τὸν πλοῦτο τῶν παραγῶν του ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν δυσαναλήρωτη ἐμπειρίᾳ τῆς ζωῆς.

Καὶ ἐπειδὴ ὑπῆρξε καθολικὴ στήριξη τῶν θεσμῶν τῆς Λαϊκῆς συμμετοχῆς, γι' αὐτὸ μπορῶ υπεύθυνα νὰ σὰς δηλώσω ὅτι στὸ μέλλον

Συνέχεια στὴ σελίδα 10

ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΕΧΝΗ

- ΠΑΡΑΔΟΣΗ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΙΟ ΤΟΥΣ ΛΑΪΚΟΥΣ ΜΑΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥΣ

Τὰ Δημοτικά μας τραγούδια

Ο άποφθεγματικός λόγος «Η Ελληνική φυλή έζησε, γιατί τραγούδησε» ισχύει όλως ιδιαίτερα για τον κόσμο αυτό των Αγράφων, τό οποίο τό τραγούδι ακολουθεί σ' όλη του τη ζωή από τό λίκνο, μέ τά νανουρίσματα καί ταχταρίσματα έως τόν τάφο. Τραγουδάει στή δουλειά του, στό χωράφι, στό λόγγο, στή στρατό. Τραγουδάει τούς καημούς τής ξενιτειάς, τόν έρωτα, τή φύση, τραγουδάει τίς χαρές καί τίς λύπες τού άπάνω κόσμου, μοιρολογάει τό θάνατο καί τό χαρο...

Τό κλέφτικο όμως δημοτικό τραγούδι γνώρισε ιδιαίτερα άνθηση στον τόπο αυτό που υπήρξε τό λίκνο τής κλεφτουριάς καί τού άρματολισμού. Στά τραγούδια αυτά ιστορούνται οί έπικοί άγώνες τών σκλάβων για τήν αίτηση τής λευτεριάς. Όταν όμως κινδυνεύουν τά παλληκάρια ή πρόκειται νάρθει τό θλιβερό μήνυμα τού χαμού τής, τότε όλα τά στοιχεία τής φύσης, βουνά, δάση, σύγνεφα, βροντές, ποτάμια, άστραπές, νεροποντές, ζώα, πουλιά κλπ. τραντάζονται από τή φοβερότερη σεισμική δόνηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Σειόντι: κουνιούνται
2. Ρούμπες: κουρέλια, παλιόρουχα.
3. Τσάκνα: Ξυλάκια
4. Τό τραγούδι τραγουδιέται καί χορεύεται τή δεύτερη μέρα τού Πάσχα. Η πρώτη τού χορού έχει ρόκα καί κάνει πώς γνέθει, τραγουδώντας καί χορεύοντας.

Ο ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

Στή μέση στό Κεράσοβο καί στό Μεγάλο Χρύσο ο Μπουκουβάλας πολεμάει μέ Τούρκους, μέ Ρωμαίους, μέ Τούρκους, μέ Ρωμαίους, μέ τούς Κοντογιανναίους. Πέφτουν τά τόπια γιόν βροχή κι οί σφαίρες σά χαλάζι. Κόρη Ξανθή ν-έφωναξε ν' άπ' άριο παραθύρι:

- Πάψε Γιάννη μ', τόν πόλεμο, πάψε καί τό ντουφεκι, νά κατακάτ' ο κουρνιαχτός, νά μετρηθεί τ' άσκέρι. Μετριώνται οί Τούρκοι τρεις φορές καί λείπουν τρεις χιλιάδες Μετριώνται τά κλεφτόπουλα καί λείπ' ένας λεβέντης. Κι έκειός κοντά Ξανέμηκε κι έκειός κοντά άνεμένει. Κι έχασε τό σπαθάκι του τ' άργυροσημωμένο.

- Κι άν τό βρει νιός νά τό χαρεί, γέρος νά μου τό δώσει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- α. Κεράσοβο, Μεγάλο Χρύσο, είναι χωριά τής εύρ
- α. Κεράσοβο, Μεγάλο Χρύσο, είναι χωριά τής Εύρυτανίας.
- β. «γιόν» σημαίνει «σάν».
- γ. «άριο» σημαίνει «ώριο», «ώραίο».

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΑΚΙ

-Χελιδονάκι μου γοργό,
γοργό μου χελιδόνι,
θέλ' α σέ στείλω π' αγαπώ
καπ' όχω μέ τό νού μου.
-Γιά δέν αδειάζ', άφέντη μου,
φωλίτσα θέ νά στήσω.
- Σύρε, σύρε, πουλάκι μου,
κι εγώ θά σου τή στήσω.
Έσύ τή στένεις μέ φτερό
κι εγώ μ' άριόν χρυσάφι.
Έσύ τή βρέχεις μέ νερό
κι εγώ μ' άριόν κρασάκι.
Πάισι καί ήρθε τό πουλί
φωλίτσα δέν έβρήκε.
Πάνω σέ πέτρα άνέφτηκε
καί πετροκαταριόνταν.
«Πανάθεμα, πανάθεμα, π' αγαπάγε
πολύ μακριά στά Ξένα.
Γιά δέν αγαπάε δώ κοντά
κοντά στή γειτονιά του.
Νά χει τόν ύπνο διάφορο
καί τό φιλι σιμάτου».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- α. «θέλ' α σέ στείλω...» είναι τό «θέλω νά σέ στείλω...»
- β. «άριόν» είναι από «ώριος», «ώραίος».
- γ. «πάισι» είναι τό «πήγε»

ΒΛΕΠΕΤΕ, ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΜΟΥ...

-Βλέπετε, παιδάκια μου,
τουτ' τή μέρα τή λαμπρή,
γνέθω γώ τή ρόκα μου.
Γνέθω γώ καί ντένω σας
τήν ήμέρα τής Λαμπριάς.
Ένα τσουβάλ' μπαλώματα
κι ένα κουβάρι ράμματα.
Σειόντι, σειόντι οί ρούμπες μου
σάν τά πλατανόφυλλα
Σάν τά πλατανόφυλλα
πέφτουν τά μπαλώματα.
-Βλέπουμε, μανό
-Βλέπουμε, μανούλα μου,
τσάκνα στά ματάκια σου.
Τσάκνα στά ματάκια σου;
κούτσουρα στήν πλάτη σου.

ΕΜΠΡΟΣ ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ

Έμπρός για τήν πατρίδα μας άδέρφια
Συντρόφοι στό ταξειδι για τή νίκη
ή γή τών τσιφλικάδων μας άνήκει.

Στή πάλη άς ριχτούμε άδερφωμένοι
έργάτες, άγροτιά, κυνηγημένοι
νά πάψουν νά υπάρχουν πεινασμένοι.

Έμπρός για τήν πατρίδα μας φαντάροι
στούς νιούς ο κλήρος έχει τώρα πέσει
ποτέ κανένας πιά νά μήν πονέσει.

Έμπρός για τήν ειρήνη μας άδέρφια
Συντρόφοι στό ταξειδι για τή νίκη
νά πάψει πιά τού πόλεμου ή φρικη.

Έμπρός καί τ' αύριο δικό μας είναι
Στή πράσινη τή γή νά τραγουδώμε
καί μέρες όμορφότερες νά δούμε.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ Ι.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Όταν στό δρόμο περπατώ, βλέπω τόν κόσμο γύρω
νά μήν ύπάρχει τής χαράς εύλογημένο μύρο.
Κατάρα δέρνει τούς θνητούς, κατάρα καί τή φύση
άπόγνωση κι άγκομαχητό σ' Ανατολή καί Δύση
Τό γέλιο μας κατάντησε είδος πολυτελείας
τό άγχος φάσμα γένηκε αύτής τής κοινωνίας
Ο ύλισμός τόν άνθρωπο στη πλήξη όδηγει
δέν νοιώθω άγέρα πνιγομαι, μέσα σ' αύτή τή γή.
Αναζητώ μά δέ γραικώ τής καλοσύνης χάδι
Πλανιέμαι,σβήνω, χάνουμε στής άπόνιας σκοτάδι.
Υπόκρισίας θυέλλα καί τ' άναμμένα πάθη,
σαρώγουν όλους τούς θνητούς. Η καλωσύν' έχάθη
Γίνεται ο πυνος δάκρ' α καί ή καρδιά ραγίζει
άχόρταγο τό βλέμμα μας τόν κόσμο άντικρύζει
Ο δυνατός τ' αδύνατου ζητά νά πιει τό αίμα
δέν βλέπω αλήθεια πουθενά βουλιάζω σ' ένα ψέμμα:
ο πλούσιος σαδιστικά μέ ψυχικό άμόκ
τρώει τή σάρκα τού φτωχού, σάν άλλος Σαούλωκ
Γιατί θνητοί στό διάβα σας σκορπάτε δυστυχία;
Κόλαση μοιάζει ή ζωή, σ' αύτήν τήν κοινωνία.
« Άνθρωπο» ψάχνω για νά βρώ, κάθε φυλής ή γένους
μά δέν μπορώ, γιατί έσβησε ο φακός τού Διογένους.
ΓΙΩΤΑ ΣΠΑΝΟΥ

Πολιτιστική Κίνηση

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΡΙΩΤΩΝ «Η ΕΞΟΧΗ»

Μεγάλη δράση παρουσίασε ο Σύλλογος Κουτσουριωτών «ΕΞΟΧΗ» (Κούτσουρο, οικισμός Αμαράντου) στο διάστημα Δεκέμβρη-Φλεβάρη, οργανώνοντας δύο συνεστιάσεις Αθήνα και Καρδίτσα. Είναι άξια συγχαρητηρίων τα μέλη του Συλλόγου και του Δ.Σ. που ενώ είναι ένας Σύλλογος με λίγα άτομα, καταφέρνουν και δραστηριοποιούνται, με άποτέλεσμα να έχουν προσφέρει ένα σημαντικό έργο στον οικισμό Κούτσουρο και χωρίς να τυχουν ξεχωριστής οικονομικής ενίσχυσης από την Πολιτεία.

Οι δύο φετεινές συνεστιάσεις σημείωσαν εξαιρετική επιτυχία κάνοντας πράξη έτσι τους στόχους του συλλόγου, που είναι το αντίμαμα των συγχωριανών και η συμβολή στη λύση των προβλημάτων του οικισμού.

Δραστηριότητες του Συλλόγου των Καροπλεσιτών τό 1984

ΕΚΔΡΟΜΕΣ: 1. 6.4.84 στά Μετέωρα (2) 27.5.84 στά Γιάννενα (2 πούλμαν)

(3) 12.8.84 στη Βέροια - Νάουσα-Εδεσσα

(4) 9.9.84 στη Θεσ/νίκη
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ: 1) Στις 27.7.84. Θεατρική παράσταση στην πλατεία του χωριού μας «Ο Μπάρμπας μου ο Μαχούλιας»

2) 29.7.84: Ποδοσφαιρικός αγώνας στο Καροπλέσι μεταξύ του ΑΟΚ «ο Κασταντώνης» και της ομάδας των επίλεκτων (ποδοσφαιριστές που παίζουν σε διάφορες ομάδες της Καρδίτσας και Αθηνών κυρίως.

3) 9.8.84 Στην πλατεία του Καροπλεσιού δόθηκε κινηματογραφική παράσταση το έργο «Κέφι, γλέντι και φιγούρα».

4) Στις 15.8.84 Στά Γιαννουσεϊκα στο πανηγύρι της Παναγίας ο χορευτικός όμιλος Μητρόπολης Καρδίτσας χόρευε χορούς τοπικούς και απ' όλη την Ελλάδα.

ΔΙΑΦΟΡΑ: 29.4.84. Έγιναν τα εγκαίνια των γραφείων μας στα Παληάλωνα. Ισοπεδώθηκε η πλατεία στα Παληάλωνα και η παιδική χαρά. Τοποθετήθηκε στέγαστρο στο συνοικισμό Αγία Αγάθη Καροπλεσιού. Τα χρήματα έβγαλαν από μι σα ο σύλλογος της Καρδίτσας και των Αθηνών. Τοποθετήθηκαν στην πλατεία του Καροπλεσιού (7) παγκάκια. Τοποθετήθηκαν πινακίδες από τη Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών με τις χιλιομετρικές αποστάσεις μέχρι το Καροπλέσι σε εμφανή σημεία.

Υστερα από παραστάσεις ή

Υπαίθριο θέατρο στο Καλλιθρο

200.000 ενίσχυση από το Νομόρχη Καρδίτσας

Με στόχο την ολοκλήρωση των μελετών για την δημιουργία του πρώτου υπαίθριου θεάτρου στο νομό Καρδίτσας και στη Θεσσαλία, στην κοινότητα Καλλιθήρου, ο νομάρχης Καρδίτσας Δημ. Κουκουλάκης διέθεσε το χρηματικό ποσό των 200.000 δρχ.

Απ' ότι μας ενημέρωσαν οι αρχιτέκτονες που έχουν αναλάβει τη μελέτη κατασκευής του θεάτρου, βρίσκονται στο τελικό στάδιο και θάμαστε σε θέση στο επόμενο φύλλο να δημοσιεύσουμε τη μακέτα και αναλυτικό στοιχεία.

Πασχαλινές ιστορίες

Κόκκιν' αυγά στον Ίταμο
Στόν καιρό της Τουρκοκρατίας δέν υπήρχαν βέβαια ήμερολόγια. Έτσι, ακόμα και οι παπάδες έχαναν τὰ ... πασχάλια τους. Ο γεροπαπάς λοιπόν του χωριού, ανήμερα της μεγάλης Αποκριάς, έβαλε στή τσέπη του ράσου του 50 κουκιά και κάθε μέρα έτρωγε από ένα. Μ' αυτόν τον τρόπο ήταν σίγουρος, ότι θά έβρισκε με εύκολια τό Πάσχα. Πρέπειν ανφέρουμε, ότι αυτή την εποχή οι Ζογλοπίτες, κυνηγημένοι από τους Τούρκους, περνούσαν τόν Ίταμο, και ζητούσαν καταφύγιο στα γειτονικά Εύρυτανικά χωριά, στο «Ελληνικό» όπως έλεγαν τότε.

Όταν λοιπόν μάθαιναν ότι οι

Τούρκοι έφευγαν, Ξανάπαιρναν τό δρόμο του γυρισμού.

Ας Ξαναγυρίσουμε στόν παπά. Η παπαδιά που δέν ήξερε ότι τό κουκιά ήταν... ήμερολόγιο, όταν τὰ βρηκε στήν τσέπη του παπά της, έκαμε την υπόθεση ότι του άρέσουν τὰ κουκιά, και του έβαλε ακόμα μιά φούχτα απ' αυτά. Ησυχος ο παπάς έτρωγε ένα την ήμερα περιμένοντας τό Πάσχα. Στό δρόμο της επιστροφής για τό Παλιοζογλόπι, περνώντας απ' τόν Ίταμο, βρήκε στή βρύση τσόφλια από κόκκινα αυγά. Τότε κατάλαβε τό λάθος του και φώναξε στους χωριανούς που τόν άκολουθούσαν: «Κόκκινα αυγά στόν Ίταμο, Πασχάτε Ζογλοπίτες».

Λ.Γς

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Πρόωρα κι άναπάντεχα έφυγε από κοντά μας ο άκούραστος γραμματέας της κοινότητας Καρδίτσας Δολόπων, Κωνσταντίνος Κολοβός.

Πάνω από είκοσι χρόνια γραμματέας, πρόσφερε όλη την ενεργητικότητα του για την έξυπνότητα των συγχωριανών του. Κι' αυτά δέν είναι λόγια από κείνα που λέγονται συνήθως, για ναδικαιώσουν τους νεκρούς, όποιοι κι άν ήταν.

Ένας σπάνιος στ' αλήθεια άνθρωπος, ένας αγωνιστής της ζωής στα μετερίζια του χωριού μας, χάθηκε για πάντα αφήνοντας πίσω του κενό δυσαναπλήρωτο.

Γραμματέας, ψάλτης, τεχνίτης και εύρεσιτέχνης άνθρωπος για όλες τις δουλειές, πάντα πρόθυμος, άπλος, συνεπής και γαλήνιος, αξιοπρεπής και σεβαστό απ' όλους, ένας έκπληκτικά χρήσιμος άνθρωπος, σηκωνε τὰ τελευταία χρόνια τό μεγαλύτερο βάρος της Καρτισιώτικης οντότητας, γεμίζοντας με την σημαντική παρουσία του την έρημιά της χειμωνιάτικης ζωής στο χωριό μας. Πάντα φτωχά θά είναι όσα λόγια κι άν βγούν. Είναι ίσως άδικο να προσπαθείς να κλείσεις μες σε τόσα λίγα λόγια τη ζωή ενός τέτοιου

άνθρώπου.

Πόσο αλλοιώτικα, πόσο πιό άδεια θάνοι τό Πάσχα, ο Δεκαπενταύγουστος, τὰ Χριστούγεννα και κάθε γιορτή στην Καρδίτσα δίχως την ιδιόρρυθμη φωνή του μοναδικού μας σχεδόν ψάλτη εδώ και σαράντα χρόνια τώρα.

Έφυγες μες στο καταχειμώνα παίρνοντας μαζί σου ένα κομμάτι απ' τὰ χρόνια μας που ζήσαμε εκεί, ένα κομμάτι απ' την ίδια την ζωή της Καρδίτσας. Ωστόσο τὰ σημάδια απ' την πολύχρονη δημιουργική σου παρουσία στόν τόπο μας θά μείνουν για να σε θυμίζουμε πάντα στην κοινότητα, στις τόσες εκκλησιές, στο μοναστήρι.

Αγαπημένος απ' όλους άνεξαιρέτα τους συγχωριανούς σου θά ζεις για πάντα στή μνήμη, στις καρδιές μας.

Ας είναι έλαφρύ τό χώμα κι άπαλό τό χιόνι της Αγραφιώτικης γης που σε σκέπασε.

Ένα ANTIΟ μας θά σε συντροφεύει. Όμως ένα δικό μας ANTIΟ σ' ένα δικό μας άνθρωπο, όταν είναι τό τελευταίο, σημαίνει: «Θάσαι πάντα κοντά μας».

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑ'Ι ΣΗΣ
ΑΘΗΝΑ - ΓΕΝΑΡΗΣ 1985

Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών κατασκεύασε άποχετευτικό άγωγό στα Παληάλωνα, η δέ Δημαρχία έστρωσε τό δρόμο με κοκκινόχωμα από

τά έκκοκιστήρια μέχρι την άκρη του οικισμού Παληάλωνα και τοποθέτησε δύο ηλεκτρικούς στύλους στόν ίδιο δρόμο.

Πνευματικό Κέντρο Αμπελικού

Απαιτούνται 400.000 για
ύλικοτεχνική ύποδομή

Χάρις στή διάθεση, την έθελοντική δουλειά, και συνεργασία της εκκλησίας, στο Αμπελικό έχει δημιουργηθεί ένας θαυμάσιος χώρος συνολικής έκτασης 150 τ.μ. περίπου για ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ. Ο χώρος εκτός του γεγονότος ότι είναι έπαρκής για κάθε εκδήλωση, διαθέτει και θεατρική σκηνή. Τώρα που τέλειωσαν οι οικοδομικές εργασίες, άπαιτείται η επίπλωση του πνευματικού κέντρου (καθίσματα, τραπέζια, βιβλιοθήκες κλπ) εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης, έξοπλισμός σε παιδικά παιχνίδια, όπτικοακουστικά μέσα (μανητόφωνο, μηχανή προβολής διαφανειών).

Όταν άλλες κοινότητες ξεκινούν απ' τό μηδέν για τη δημιουργία πολιτιστικών χώρων ζητώντας χρήματα απ' την πολιτεία, ενώ οι Αμπελικιώτες δημιούργησαν από μόνοι τους ένα θαυμάσιο χώρο, άξιζουν τώρα κάθε συμπαράστασης από την πολιτεία για τόν έξοπλισμό σε ύλικοτεχνική ύποδομή του ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ. Ένα ποσό της τάξης των 400.000 δρχ. θά μπορούσε να άξιοποιηθεί κατά τόν καλύτερο τρόπο από τους έργατικότατους Μπροσκλαβίτες.

Μορφωτικός & Έξωραϊστικός Σύλλογος Νεραϊδας «Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ»

Σημαντικές προσπάθειες καταβάλλει ο Μορφωτικός Σύλλογος Νεραϊδας για την άνύψωση του πολιτιστικού επιπέδου των κατοίκων του χωριού.

Συγκεκριμένα διαθέτει δανειστική βιβλιοθήκη, η όποια όμως χρειάζεται εμπλουτισμό μίας και υπάρχει μεγάλη ζήτηση από τους κατοίκους και ζητάει τη συμπαράσταση για αυτό κάθε άρμόδιου φορέα.

Σημαντική προσφορά όχι μόνο στή Νεραϊδα αλλά και στην περιοχή είναι η εφημερίδα «ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΝΕΡΑ'Ι ΔΑΣ ΔΟΛΟΠΩΝ» που εκδίδει ο Σύλλογος με πλούσια ύλη και ταγμένη στα: συμφέροντα της περιοχής.

Θά πρέπει ακόμη να έπισημάνουμε την αξιόλογη πρωτοβουλία για την δημιουργία ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ. Για τό 1985 τό Δ.Σ. του Συλλόγου προγραμματίζει σειρά εκδηλώσεων ώστε να προσφέρει ουσιαστικά στο πολιτιστικό άνεβασμα των κατοίκων.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΟΥ ΜΟΧΘΟΥ

Χρήσιμες οδηγίες για τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους

**Βασικά στοιχεία που πρέπει να γνωρίζετε
για να πάρετε δάνειο από
την Αγροτική Τράπεζα**

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΔΙΝΕΙ ΔΑΝΕΙΑ Η ΑΤΕ

Η ΑΤΕ δανείζει τους αγρότες τους γεωργικούς συνεταιρισμούς και τις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν γεωργικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα δίνει δάνεια στους γεωργούς, κτηνοτρόφους, πτηνοτρόφους, ψαράδες, μελισσοτρόφους, αγρεργάτες, δασεργάτες αγροτοβιοτέχνες, άνθοκόμους κλπ. με την προϋπόθεση ότι έχουν εισόδημα (κύριο είτε συμπληρωματικό) από τις γεωργικές τους δουλειές και δεν ασχολούνται ερασιτεχνικά με αυτές.

2. ΤΙ ΔΑΝΕΙΑ ΔΙΝΕΙ

Τα δάνεια χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες: Τα Βραχυπρόθεσμα και τα Μεσομακροπρόθεσμα. Τα Βραχυπρόθεσμα είναι τα δάνεια με τα οποία καλύπτονται τα έξοδα της παραγωγής σας (σπόροι, φάρμακα, λιπάσματα, ζωοτροφές πρώτες ύλες, καύσιμα, εργατικά κλπ) και της αποθήκευσης ή συντήρησης της παραγωγής σας και τα έξοδα της οικογένειάς σας και επιστρέφονται μέχρι μέσα σε ένα χρόνο. Τα Μεσομακροπρόθεσμα είναι τα δάνεια για τις μόνιμες εγκαταστάσεις ή την αγορά κάποιου μηχανήματος κλπ και επιστρέφονται με δόσεις σε πολλά χρόνια.

Γιό συγκεκριμένα, τα Βραχυπρόθεσμα δάνεια που μπορείτε να πάρετε από την ΑΤΕ είναι:

α) **Καλλιεργητικά και κτηνοτροφικά δάνεια**, για να αντιμετωπίσετε τα έξοδα για κάθε καλλιέργεια που κάνετε και για την συντήρηση των ζώων σας.

β) **Βιοτεχνικά δάνεια**, αν είστε αγρότης και παράλληλα έχετε κάποια μικροβιοτεχνία (ύφαντουργικό εργαστήριο, πλεκτήριο, πριονιστήριο ξυλείας, εργαστήριο άγγειοπλαστικής κλπ) που συμπληρώνει το γεωργικό σας εισόδημα για να αγοράσετε πρώτες ύλες, καύσιμα, να πληρώσετε εργατικά κλπ.

β) **Βιοτεχνικά δάνεια**, αν είστε αγρότης και παράλληλα έχετε κάποια μικροβιοτεχνία (ύφαντουργικό εργαστήριο, πλεκτήριο, πριονιστήριο ξυλείας, εργαστήριο άγγειοπλαστικής κλπ) που συμπληρώνει το γεωργικό σας εισόδημα για να αγοράσετε πρώτες ύλες, καύσιμα, να πληρώσετε εργατικά κλπ.

γ) **Άλιευτικά-σπογγαλιευτικά δάνεια**, στους ψαράδες, για διάφορες μικροεπισκευές στο σκάφος σας για να το εξοπλίσετε με τα απαραίτητα εργαλεία, να αγοράσετε καύσιμα, να πληρώσετε εργατικά κλπ.

δ) **Δάνεια με ένδεχο τα προϊόντα**, για να καλύψετε τις ανάγκες αποθήκευσης και συντήρησης της παραγωγής σας και τα έξοδα της οικογένειάς σας.

Τα Μεσομακροπρόθεσμα δάνεια που μπορείτε να πάρετε είναι:

α) **Για να κάνετε κάποιο άρδευτικό έργο**, ή και να προμηθευτείτε τον αναγκαίο εξοπλισμό για γεώτρηση, πηγάδι, ύδατοδεξαμενή, αγωγό μεταφοράς νερού, αγορά άντλητικού συγκροτήματος σωλήνων κλπ

β) **Για να αγοράσετε κτήματα**, εφόσον ασχολείστε κατά κύριο επάγγελμα με την γεωργία και δεν έχετε βιώσιμο κλήρο.

γ) **Για να κατασκευάσετε κάποιο γεωργικό ή κτηνοτροφικό αγροτοβιοτεχνικό κτίριο**, δηλ. βουστάσιο, αποθήκη, στάβλο, καπνοξηραντήριο κλπ.

δ) **Για να αγοράσετε οποιοδήποτε γεωργικό μηχάνημα, εργαλείο, ή εφόδιο**, που είναι χρήσιμο στις γεωργικές σας δουλειές.

ε) **Για να κάνετε οποιαδήποτε βελτίωση στο χωράφι σας**, όπως: εκχέρωση, ισοπέδωση, βαθειά άρωση, εκθάμνωση, αποστράγγιση, αναβαθμιδωση, περιφραγή κλπ. ακόμα και διάνοιξη αγροτικού δρόμου.

στ) **Για να αγοράσετε παραγωγικά ζώα, ζώα εργασίας κλπ.**

ζ) **Για να κατασκευάσετε θερμκήπια**, για οποιαδήποτε καλλιέργεια, να δημιουργήσετε φυτείες, ή δεντρώνες, να καλλιεργήσετε άρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, να εκμεταλλευτείτε δασικές εκτάσεις και να αποκτήσετε δικό σας άλιευτικό σκάφος.

η) **Να ιδρύσετε μελισσοκομικές και σιτηροτροφικές μονάδες**, δηλ. να αγοράσετε κυψέλες, κηρύθρες κλπ, και να κατασκευάσετε θαλάμους εκτροφής μεταξοσκώληκων.

Πολλές από τις παραπάνω εργασίες θα είναι πιο οικονομικές, αν γίνουν από πολλούς μαζί. Η ΑΤΕ δανειοδοτεί με πολύ ευνοϊκούς όρους τις συλλογικές δραστηριότητες.

Τέλος, υπάρχουν και τα **Στεγαστικά δάνεια** που δίνονται είτε για σπίτι, είτε για τουριστικά κταλύματα. Ειδικότερα:

α) **Για σπίτι**, μπορείτε να πάρετε δάνειο αν ασχολείστε κατά κύριο επάγγελμα με τη γεωργία, μένετε μόνιμα στο χωριό και δεν έχετε δικό σας σπίτι κατάλληλο και έπαρκές. Αυτό το δάνειο το παίρνετε για να κατασκευάσετε ή να αποτελειώσετε καινούργιο σπίτι, για να αγοράσετε έτοιμο, για να επεκτείνετε ή να συμπληρώσετε και τέλος για να επισκευάσετε το παλιό σας σπίτι.

β) **Για τουριστικά καταλύματα**, παίρνετε δωρεάν αν έχετε δικό σας σπίτι και θέλετε να φτιάξετε μερικά δωμάτια συνεχόμενα με το σπίτι σας και να τα διαμορφώσετε έτσι ώστε να μπορείτε να τα νοικιάζετε σε παραθεριστές.

Από την αγροτική ζωή: Αλώνισμα
Φωτ. Προσφέρθηκε από τον βραβευμένο φωτογράφο κ.
Βασίλη Αλεξάκο

Αν τώρα έχετε καταθέσει στο Στεγαστικό Ταμειτήριο της ΑΤΕ, μπορείτε να πάρετε αύξημενα στεγαστικά δάνεια, ανάλογα με το ποσό και το χρόνο κατάθεσης.

ΜΕ ΠΟΙΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΑΙΡΝΕΤΕ ΤΟ ΔΑΝΕΙΟ

Για να πάρετε δάνειο εξετάζονται αν υπάρχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις.

* Αν ασχολείστε με τη γεωργία με την έννοια ότι ασκείτε γεωργική, κτηνοτροφική, άλιευτική ή δασική δραστηριότητα (έκμετάλλευση).

* Αν το έργο που θέλετε να κάνετε με τα χρήματα ταπ με τα χρήματα του δανείου είναι αναγκαίο, αν σας συμφέρει, και αν είναι σύμφωνο με το κρατικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.

* Αν έχετε τη δυνατότητα (έμπειρία, καταλληλότητα, εργατικότητα κλπ) να αξιοποιήσετε το έργο αυτό παραγωγικά.

* Αν είστε συνεπείς στις συναλλαγές σας με την Τράπεζα.

Για να πάρετε νέο δάνειο πρέπει να ξεφλήσετε τις οφειλές σας από προηγούμενα δάνεια που έληξαν.

Ειδικότερα οι όροι με τους οποίους δίνονται τα δάνεια είναι οι παρακάτω:

Όταν παίρνετε ένα δάνειο από την ΑΤΕ αναλαμβάνετε ορισμένες υποχρεώσεις όπως:

* να το χρησιμοποιήσετε για το σκοπό που δόθηκε.

* να ασφαλίσετε τα πράγματα που κατασκευάζονται ή αγοράζονται με το δάνειο, κύρια για να προστατευτείτε από έκτακτες ζημιές, που μπορεί να συμβούν και που είναι δύσκολο να αντιμετωπίσετε μόνοι σας.

* να το ξεφλήσετε στη λήξη του μαζί με τους τόκους. Το βραχυπρόθεσμο δάνειο το επιστρέφετε ολόκληρο σε μία δόση. Το μεσομακροπρόθεσμο το ξεφλάτε κάθε χρόνο σε ισόποσες δόσεις που περιλαμβάνουν το κφάλαιο και τους τόκους.

Η λήξη των δανείων είναι γνωστή από την μέρα που παίρνετε τα δάνεια και συμπίπτει πάντοτε με την εποχή που πουλάτε τα προϊόντα σας.

Τα επίτοκια που ισχύουν για αυτά τα δάνεια είναι πολύ χαμηλά από τα δάνεια είναι πολύ πιο χαμηλά από αυτά που ισχύουν στο εμπόριο, βιομηχανία και τους άλλους κλάδους της Οικονομίας.

Στην περίπτωση που οι οφειλές σας στην ΑΤΕ είναι πάνω από 1.000.000 δρχ. ζητούνται επιπλέον διασφαλίσεις, όπως έγγραπτες ή ένδεχο σε κινητά πράγματα ή υποθήκη σε ακίνητα.

4.ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΕΙΣ ΔΑΝΕΙΟ

Αίτηση έγγραφης πιστοσύχου.

Για να πάρεις κάποιο βραχυπρόθεσμο ή μεσομακροπρόθεσμο δάνειο από την ΑΤΕ πρέπει να γίνεις πιστούχος της καταθέτοντας μία αίτηση στο Υποκατάστημα της περιοχής όπου ασκείς τις γεωργικές σου δραστηριότητες. Στην αίτηση αυτή, που το έντυπό της δίνεται δωρεάν από την Τράπεζα και δεν επιβαρύνεται με χαρτόσημο, πρέπει να γράψεις τα πραγματικά στοιχεία της οικογενειακής περιουσιακής σου κατάστασης.

Ακόμη πρέπει να κάνεις:

α) **Δήλωση καλλιέργειας, για να πάρεις βραχυπρόθεσμο δάνειο.**

Στη δήλωση που είναι ειδικό έντυπο, που δίνει η Τράπεζα, πρέπει να γράψεις πόσα στρέμματα θα καλλιεργήσεις και με τι προϊόντα. Με βάση τις καλλιέργειες αυτές καθορίζεται και το ύψος του δανείου.

β) **Αίτηση χορήγησης μεσομακροπρόθεσμου δανείου.** Στην αίτηση, που είναι ειδικό έντυπο της Τράπεζας, πρέπει να γράψεις το ποσό του δανείου που ζητάς και για ποιο σκοπό θα το χρησιμοποιήσεις. Σ' ορισμένες κατηγορίες δανείων η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται και από προσφορά του πωλητή για την αξία του αγροκτήματος, μηχανήματος κλπ που αγοράζεις.

γ) **Υπογραφή της σύμβασης για την σύναψη του δανείου.** Εφόσον η ΑΤΕ σου εγκρίνει δάνειο, υπογράφεις μία σύμβαση στην οποία περιέχονται όλοι οι όροι με τους οποίους δανείζεσαι.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΛΟΓΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΗΣ ΝΕΡΑΪΔΑΣ

Με πρωτοβουλία της Μαθητικής Κοινότητας του Δημοτικού Σχολείου και με τη συνεργασία του Δ/ντή κ. Σωτήρη Δημητρακόπουλου και του Μορφωτικού Συλλόγου Νεραϊδας δημιουργείται στη δεύτερη αίθουσα του Σχολείου Λογογραφικό Μουσείο, με βάση ένα παλιό Νεραϊδίτικο σπίτι.

Τα παιδιά του Σχολείου με πολύ μεράκι συγκέντρωσαν παλιά αντικείμενα, ύφαντά κ.λ.π. για να αναπαραστήσουν πολύ όμορφα ένα σπίτι του 1900.

Παρακαλούμε το αρμόδιο τμήμα της Νομαρχίας για τις δραστηριότητες και τα προγράμματα αυτά, να δείξει ενδιαφέρον και να συμβάλλει στις πρωτοβουλίες των νέων, και του Συλλόγου για να διατηρηθεί η λογογραφική μας κληρονομιά.

ΧΩΡΟΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Βρίσκουμε, πάντα, αξιόπαινη την πρωτοβουλία του Δασαρχείου Καρδίτσας να στείλει σ' όλους τους φορείς του Νομού - Κοινότητες, Συλλόγους Συνεταιρισμούς κ.λ.π. - ειδικό έντυπο ερωτηματολόγιο, με το οποίο ζητεί να υποδείξουν τους χώρους, που, αφού διαμορφωθούν κατάλληλα, θ' αποτελέσουν πόλο έλξης των εκδρομικών και των παραθεριστών.

Εκείνο που έχει σημασία είναι να γίνει σωστή αξιολόγηση των προτάσεων και να επιλεγούν εκείνοι οι χώροι, που πραγματικά προσφέρονται για τον παραπάνω σκοπό.

Εμείς, για να βοηθήσουμε την όλη προσπάθεια επισημαίνουμε ότι η περιοχή των Αγράφων διαθέτει τοπία απaráμιλλης ομορφιάς, όπως είναι ο Ίταμος, το Μαλαγάρι, η Βουλγάρα, το φράγμα κ.ά. τα οποία πληρούν όλες τις προϋποθέσεις και τα οποία όλες τις εποχές, αλλά προπάντος τους θερινούς μήνες, συγκεντρώνουν πλήθος εκδρομικών από την Καρδίτσα και τα γύρω πεδινά χωριά.

Ο.Τ.Ε.

Είναι γνωστό στη Δ/ση του Ο.Τ.Ε. το πρόβλημα των ορεινών Αγραφιωτικών χωριών Νεραϊδας, Μολόχας, Σαραντάπορου, τα οποία εξυπηρετούνται με ένα μόνο τηλέφωνο για κάθε χωριό, και μόνο όταν αυτό λειτουργεί.

Όπως γνωστή επίσης, είναι και η κατανόηση και ύπομονή που δείχνουν οι κάτοικοι των παραπάνω χωριών. Όπωςδήποτε όμως και η ύπομονή έχει τα όριά της.

Περιμένουμε λύση από τον Ο.Τ.Ε. το γρηγορότερο.

Η στεγαστική αποκατάσταση των κατοίκων του Λαμπερού

Το ΥΧΟΠ σε απάντηση αναφοράς του Συλλόγου Λαμπεργιωτών Καρδίτσας που κατέθεσε ο Βουλευτής Σ. Αναστασάκος αναφέρει τα παρακάτω:

Σύμφωνα με το έγγραφο της Νομαρχίας Καρδίτσας 6408/12-1-83 οι δικαιούχοι στεγαστικού δανείου του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας ανέρχονται σε 74 οικογένειες αλλά υπάρχουν και 236 κάτοικοι που επιθυμούν την στεγαστική τους αποκατάσταση στον οικισμό Αγίου Αθανασίου.

Η αρμόδια διεύθυνση Γ6 του ΥΧΟΠ σύμφωνα με το παραπάνω έγγραφο, συνέταξε το τοπικό ρυμοτομικό στην επέκταση του οικισμού

Δ.Ε.Η.

Η ηλεκτροδότηση των συνοικισμών Κουτσούρου (συμπληρωματική), Ίταμου και Παλιοζογλοπιού είχε προγραμματισθεί για το 1984. Μέχρι τώρα όμως δεν έχει γίνει κατεύθυνση και οι ενδιαφερόμενοι εύλογα διερωτώνται πότε επίτελους θα πραγματοποιηθεί η ηλεκτροδότηση των συνοικισμών τους.

Άλυτο επίσης παραμένει το πρόβλημα της σύνδεσης των χωριών Νεραϊδας και Μολόχας με το δίκτυο Καρδίτσας. Είναι γνωστό ότι η υπάρχουσα σύνδεση με το δίκτυο Λαμίας παρουσιάζει τους χειμερινούς μήνες προβλήματα, με αποτέλεσμα συχνά - πυκνά τα παραπάνω χωριά να βυθίζονται στο σκοτάδι.

1985

χρονιά δρόμων

Αρχισε η κατασκευή των οδικών αρτηριών. Πραγματική αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στα χωριά μας θα πραγματοποιηθεί χάρις στα σημαντικά έργα βασικής κοινωνικής υποδομής που προγραμματίστηκαν για το 1985 και άρχισαν ήδη να εκτελούνται.

Συγκεκριμένα άρχισε η κατασκευή των οδικών δικτύων: Δαφνοστήλιάς - Απιδιάς - Μολόχας, από τη ΜΟΜΑ, συνολικής δαπάνης 20 εκατ. Καλλιθέρου - Ραχούλας και Καταφυγίου, επίσης από τη ΜΟΜΑ, δαπάνης 17 εκ. & 12 εκ. αντίστοιχα.

Ραχούλας - Αμαράντου - Νεραϊδας, εγκαταστάθηκε ο εργολάβος κ. Ξανθόπουλος και άρχισαν οι εργασίες. Φετινή πίστωση 30 εκ.

Δημοπρατήθηκε ο δρόμος: Νεοχώρι - Μπελοκομύτη - Καρίτσα και ο

Αγίου Αθανασίου, με την δημιουργία 120 οικοπέδων καθώς και χώρους για κοινωφελή ιδρύματα και πράσινο.

Θά υπογραφεί και θά κατατεθεί άμεσα στο ΣΤΕ για έπεξεργασία το σχετικό διάταγμα (άρθρο 43 παρ. 8 του Ν. 1337/83).

Τέλος σας αναφέρουμε ότι από την στιγμή που θά υπάρξουν και άλλες οικογένειες δικαιούχων (και όχι απλώς επιθυμούντων) θά προβούμε στην επέκταση του τοπικού ρυμοτομικού, ώστε να επιτευχθεί και η δική τους αποκατάσταση.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΤΑΞΙ

Τελικά με τους συμπαθείς οδηγούς των ΤΑΞΙ Καρδίτσας και τα χωριά μας, υπάρχει κάποιο πρόβλημα.

Ορισμένοι οδηγοί και ειδικά φθινόπωρο και χειμώνα που τα μέσα μετακίνησης προς τα χωριά μας είναι λίγα, αρνούνται να εκτελέσουν δρομολόγια.

Αποτέλεσμα πολλοί συμπατριώτες μας να ταλαιπωρούνται και σε περιπτώσεις ανάγκης να μὴ ξέρουν που ν' απευθυνθούν. Είναι γεγονός ότι οι δρόμοι στην περιοχή μας έχουν τα χάλια τους. Όμως οδηγοί ΤΑΞΙ μὴ ξεχνάτε ότι είστε επαγγελματίες.

Πρόταση για τους νέους δημιουργούς

Ο Πρόεδρος του Μορφωτικού Συλλόγου Νεραϊδας Κώστας Κόκκινος προτείνει: Την καθιέρωση μιάς λογοτεχνικής στήλης, για να μπορούν να εκφράζονται μέσα απ' αυτή όλοι οι ταλαντούχοι νέοι των Αγραφιωτικών χωριών, είτε με ποίηση είτε με ζωγραφήματα άκομα και με ζωγραφική. Μιά στήλη των νέων όπου, θά γράφονται οι δικές τους απόψεις και κρίσεις.

Ήδη αυτή η στήλη καθιερώθηκε και ζητάμε υλικό.

δρόμος του Αμπελικού.

Συνιστούμε στους κοινοτάρχες και κατοίκους να παρακολουθούν από κοντά την έκταση των εργασιών, να συμπαραίτανται στους εργολάβους αλλά και να παρεμβαίνουν σε περιπτώσεις κακοτεχνιών.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού που εφαρμόζει ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού Ε.Ο.Τ. είναι αρκετά βελτιωμένο το 1985 και δίνεται μία θαυμάσια ευκαιρία στους συγχωριανούς μας, να ταξιδέψουν, να κάνουν ευχάριστες διακοπές σ' όλα τα μέρη της Ελλάδας και προπαντός ΔΩΡΕΑΝ: Διανυκτέρευση, πρωινό, μεσημερινό, μετακινήσεις και παρακολούθηση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Επειδή όμως όλοι γνωρίζουμε, οι συμπατριώτες μας και ειδικά οι μεγάλης ηλικίας, ελάχιστα έχουν ταξιδέψει ή έχουν απολαύσει τις χαρές της θάλασσας, καλόν θάνα οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι ν' αναλάβουν το συντονισμό και ενημέρωση ώστε να εκμεταλλευθούμε το πρόγραμμα προς όφελος των συγχωριανών μας.

Περισσότερες πληροφορίες στο Γρ. Πολιτιστικού της Νομαρχίας Καρδίτσας τηλ. 21.334.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Στο δεύτερο φύλλο της «ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ» συγκεντρώθηκε υπεραρκετή ύλη, μ' αποτέλεσμα να υπάρξει πρόβλημα στην τελική επιλογή.

Ετσι είχαμε συνέχειες από μεγάλα κείμενα.

Επίσης κόπηκαν μικρά κείμενα (ειδήσεις, σχόλια, πολιτιστικά, κλπ.) από τους τυπογράφους, χωρίς να ζητηθεί η γνώμη της Συντακτικής Επιτροπής.

Ελπίζουμε ότι θ' αποφευχθούν τέτοια θέματα άλλη φορά.

B.T.

ΚΡΙΤΙΚΗ (2)

Κάποια παροιμία λέει: «Μιά φωτογραφία, χίλιες λέξεις». Στην «Α.Φ.» προσπαθούμε να καλύπτουμε και φωτογραφικά τα θέματα. Όμως: Χρειάζονται ΚΑΘΑΡΕΣ φωτογραφίες και ΑΣΠΡΟΜΑΥΡΕΣ. Στο δεύτερο φύλλο άτυχήσαμε από φωτογραφίες.

Παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και φορείς να μάς στείλουν φωτογραφικό υλικό για οποιοδήποτε θέμα.

B.T.

ΚΡΙΤΙΚΗ (3)

Η εφημερίδα αυτή δεν ανήκει σε καμιά κομματική όργανωση, και δεν ελέγχεται από πουθενά. Τα μέλη της Συντακτικής Επιτροπής μπορεί ν' ανήκουν σε κάποιο χώρο αλλά δεν επηρεάζονται καθόλου απ' αυτό. «Αγραφιωτική Φωνή» σημαίνει Άγραφα... αυτό τα λέει όλα.

A.N.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤ' ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΜΠΕΛΟΚΟΜΥΤΗΣ: ΕΝΑ ΟΜΟΡΦΟ

Ο Μπελοκομύτης είναι ένα από τα χωριά των Αγράφων. Απέχει 47 χιλιόμετρα από την Καρδίτσα. Τό διασχίζει ο επαρχιακός δρόμος Καρδίτσας - Νεοχωρίου - Καρύτσα ή Βραγγιανών Εύρυτανιας, επίσης και ο περιφερειακός δρόμος της λίμνης Ν. Πλαστήρα περνάει από το χωριό. Είναι χτισμένο το χωριό σε νότιοανατολική πλαγιά του Βουνού Βουτσινάκι. Έχει μεσημβρινό προσανατολισμό και ύψομετρο 950 μ. Είναι συγκεντρωμένο και πυκνοδομημένο χωριό σε άμφιθεατρική θέση.

Κάτω από το χωριό φτάνουν τα γαλάζια νερά της τεχνητής λίμνης Πλαστήρα. Παλαιά εκεί περνούσε το ποτάμι Καρυτσαίωτης (Μέγδοβας), που είναι και σήμερα ο κυριότερος τροφοδότης της λίμνης σε νερό.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Κατά την παράδοση και τις διηγήσεις των γερόντων του χωριού η αρχική θέση ήταν σε τοποθεσία «πλαγιά», που είναι πάνω από την δυτική πλαγιά του φράγματος της λίμνης Πλαστήρα.

Εκεί υπάρχουν σήμερα έρειπια αρχαίου οικισμού. Απομεινάρια αρχαίων τειχών με ογκόλιθους και κομμάτια από πήλινα δοχεία και κεραμίδια. Πολλοί βοσκοί και διερχόμενοι κάτοικοι βρήκαν στα έρειπια αρχαία νομίσματα. Πάνω στα νομίσματα υπάρχουν παραστάσεις αρχαίων πολεμιστών, μυθικών ήρώων και θεών του Όλύμπου.

Αυτά τα εύρηματα και η γνώμη των παλαιότερων είναι ότι επρόκειτο για δολωπικό οικισμό, που πρέπει να βρισκόταν σε ακμή από τον 6ο π.Χ. αιώνα μέχρι τα χρόνια του Μ. Αλεξάνδρου, γιατί βρέθηκαν και νομίσματα με μακεδόνες βασιλείς.

Ο οικισμός βρισκόταν σε φυσική όχρωση και προστατεύονταν από απότομους όρεινους όγκους και το ποτάμι του Μέγδοβα. Πρέπει όμως να καταστράφηκε στους Ρωμαϊκούς χρόνους από κατολισθηση ή εχθρική επιδρομή.

Όσοι κάτοικοι επέζησαν έκτισαν νέο χωριό στην τοποθεσία «παγκυράκι» απέναντι από το σημερινό χωριό. Στα χρόνια του μεσαίωνα επιδημία χολέρας αποδεκάτισε τους κατοίκους. Η θέση ήταν ανήλιαγη για τους χειμερινούς μήνες γι' αυτό εγκαταλείφθηκε το χωριό και κτίστηκε νέο κοντά στο σημερινό στην τοποθεσία παλιόσπιτα, αλλά και πάλι κατά τον 17ο αιώνα οι κάτοικοι μετέφεραν το χωριό στην σημερινή θέση.

Η σημερινή τοποθεσία προσφέρεται γιατί έχει καλό προσανατολισμό, μεγάλη ηλιοφάνεια τον χειμώνα. Έχει και τρεις φυσικές πηγές για την υδρορευση των κατοίκων. Το μέρος είναι απάνεμο και απόμερο και έτσι εύκολο δεν το έβρισκαν ληστρικές όρδες Τουρκαβανών που μάζιζαν τα χρόνια εκείνα την περιοχή. Κάτι παρόμοιο έπαθαν και οι Γερμανοί στις έκκαθαριστικές επιχειρήσεις, που έκαναν στην περιοχή τον Νοέμβριο του 1943.

Η χαράδρα του Κυρεντάν.

Έκαψαν τα χωριά των Αγράφων Μεσενικόλα - Μπεζούλα - Νιχώρι και προχωρώντας από Νιχώρι για Μπελοκομύτη - Καρύτσα έχασαν το δρόμο, ήρθαν στον οικισμό της Καρύτσας «Πλακωτό» έκαψαν τον οικισμό κι έτσι γλίτωσε ο Μπελοκομύτης.

Μετά την επανάσταση του 1821 και τη σύσταση του ελεύθερου κράτους ή επιτροπή οριοθέτησης των συνόρων Ελλάδας - Τουρκίας έβαλε τις πυραμίδες στο ποτάμι τον Καρυτσαίωτη, όποτε τα χωριά Καρύτσα και Μπελοκομύτης υπάγονταν στην Τουρκία. Οι κάτοικοι των δύο χωριών, μόλις έφυγαν οι Ξένοι έμπειρογνώμονες, μετακίνησαν τις πυραμίδες στην κορυφογραμμή Βουτσινάκι - Νέγκρουρη - Μάντζιαρη, όποτε τα δύο χωριά έμειναν στην Ελλάδα και στην νέα οριοθέτηση τοποθετήθηκαν τα ελληνικά και τουρκικά φυλάκια (= κούλιες, που σώζονται τα έρειπιά τους ακόμα).

Τα πρώτα χρόνια μετά την απελευθέρωση της πατρίδας μας (1830) εγκαταστάθηκαν σε πλαγιά απέναντι από το χωριό και σε ύψομετρο 1.200 μ. οι σαρακατσανοί του χωριού μας και εντάχθηκαν σαν εποχιακοί κάτοικοι της Κοινότητας. Έμειναν στο χωριό με τα κοπάδια τους από τον Άγιο Κωνσταντίνο ως τον Άη - Δημήτρη. Τον χειμώνα κατέβαιναν στα χειμαδιά (χωριά της Βοιωτίας). Σήμερα όσο κι αν βρίσκονται θεωρούν ιδιαίτερη πατρίδα τους τον Μπελοκομύτη. Ο οικισμός τους «Ζυγογιανναϊκά» άρχισε να κατοικείται πάλι τους καλοκαιρινούς μήνες.

Πολλοί κάτοικοι έλαβαν μέρος σε αντίρτικες ομάδες στις επαναστασεις της Θεσσαλίας το 1856 και 1878. Κατά τα χρόνια της Γερμανικής κατοχής το χωριό συμμετείχε ομόψυχα στην εθνική αντίσταση. Το 1942 πέρασε απ' το χωριό, ο Άρης Βελουχιώτης με την πρώτη του

άνταρτική ομάδα και τον άκολουθησαν μερικά παλικάρια. Ο Ντούλας Αθανασίου έγινε το πρώτο παλικάρι της ιδιαίτερης φρουράς του. Το χωριό αυτοδιοικήθηκε από το 1941 έως το 1945 με λαϊκές συνελεύσεις και ομαδικές εργασίες έλυαν όλες τις οικονομικές και κοινωνικές δυσκολίες. Το χωριό φιλοξένησε τότε αντίρτικα διερχόμενα σώματα, Έγγλέζους, Έβραιοιους, Ρώσους αιχμαλώτους, που δραπετεύσαν από γερμανικά στρατόπεδα του κάμπου, καθώς και πολλούς αιχμάλωτους Ιταλούς.

Ο εμφύλιος (1946 - 1950) έφερε μεγάλες καταστροφές στο χωριό. Όλα σχεδόν τα σπίτια καταστράφηκαν, κάηκαν, βομβαρδίστηκαν και λεηλατήθηκαν. Πολλοί κάτοικοι έχασαν τη ζωή τους και την περιουσία τους. Ο πληθυσμός μετακινήθηκε σε παράγκες στην Καρδίτσα. Με τον επαναπατρισμό του 1950 οι περισσότεροι γύρισαν στο χωριό, αλλά ένα μέρος προτίμησε να μείνει στην Καρδίτσα ή την Αθήνα, όπου άρχισαν να εργάζονται.

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ

Οι κάτοικοι είναι κατά πλειοψηφία γηγενείς. Μεταξύ των κατοίκων υπήρχε απ' τα παλιά χρόνια ψυχικός δεσμός και πολύ καλές σχέσεις μεταξύ τους. Από ότι θυμούνται οι γεροντότεροι στο χωριό δεν έγινε φόνος ή τραυματισμός σοβαρός μεταξύ τους.

Τις κτηματικές διαφορές και αγροζημιές συνήθως τις έλυαν προσφεύγοντας σε σεβάσιμους γέροντες του χωριού, που έκαναν χρέη διαιτητού, ή δε απόφασή τους ήταν πάντοτε σεβαστή από τους αντιπάλους.

Ο θεσμός της λαϊκής συνέλευσης δεν ήταν άγνωστος στους κατοίκους του χωριού στην πλατεία, όπου συζητούσαν τα προβλήματα της Κοινότητας. Εκεί αποφάσιζαν για την ομαδική προσωπική εργασία με

Γράφει

Ο ΑΝΤΩΝΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ

την όποια θα έπισκευάζαν γεφύρια, βρύσες κ.λ.π.

Μετά από τη συζήτηση οι νεότεροι συναγωνίζονταν στο τρέξιμο, την πάλη, το ρίξιμο λιθαρίου ή την σκοποβολή. Φυσικά μέχρι τα τελευταία χρόνια οι συναθροίσεις ήταν άνδρoκρατικές. Τώρα έχουμε ισότητα των φύλων και δύο γυναίκες στο Κοιν. Συμβούλιο.

ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι κυριότερες ασχολίες των κατοίκων ήταν ή γεωργία, ή κτηνοτροφία και ή έκμετάλλευση του δάσους.

Πριν γίνει ή λίμνη Πλαστήρα καλλιεργούσαν περίπου 1500 στρέμματα. Η λίμνη όμως έπνιξε τα

Νέοι του χωριού στη «βουνά της Νιάλας»

ποτιστικά χωράφια, όποτε οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να φύγουν από το χωριό για τα άστικά κέντρα και λίγοι κατέβηκαν να εκμεταλλευτούν τα λίγα χωράφια που πήραν σαν αποκατάσταση στον κάμπο. Σιγά σιγά ή γεωργία σχεδόν εξαφανίστηκε απ' το χωριό.

Προπολεμικά το χωριό είχε 6.000 γιδoπρόβατα. Σήμερα δεν έχει πάνω από 800. Έτσι και ή κτηνοτροφία του χωριού έχει μειωθεί αισθητά. Από τα κοπάδια των Ζυγογιανναίων που γέμιζαν παλιότερα οι πλαγιές των βουνών τους θερινούς μήνες, ελάχιστα ανηφορίζουν τώρα.

Τα δάση της περιοχής της Κοινότητας Μπελοκομύτη είναι από τα μεγαλύτερα και καλύτερα στην περιοχή των Αγράφων. Οι κάτοικοι

ΑΦΑ ΡΦΟ ΧΩΡΙΟ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

ασχολήθηκαν από τα παλιά χρόνια με την ύλοτομία. Από το 1934 ίδρυσαν δασικό συνεταιρισμό με μεγάλη επιτυχία μέχρι το 1960 και έκαναν σωστή εκμετάλλευση και έμπορο της ξυλείας. Μετά το 1960 τὰ δάση περιήλθαν στην ΚΕΔ (Κρατική Εκμετάλλευση Δασών), οπότε οι κάτοικοι έγιναν δασεργάτες με χαμηλά και λίγα ήμερομισθία και πολλοί νέοι έφυγαν για αναζήτηση εργασίας σε αστικά κέντρα.

Μέχρι το 1958 πολλοί τολμηροί κάτοικοι συμπληρώναν το εισόδημά τους με λαθρεμπόριο ξυλείας. Φόρτωναν στα μουλάρια τους ξυλεία και την νύχτα την μετέφεραν στα χωριά του κάμπου, όπου και την πωλούσαν. Η λίμνη έκλεισε τις διαβάσεις, τὰ δασικά όργανα αύξησαν τις περιπολίες, τὸ ξυλεμπόριο σταμάτησε, τὰ δάση φούντωσαν κι έχασαν τὸν ξυλοκόπο· αλλά τὸ χωριὸ μαράζωσε οικονομικά.

Σήμερα οι λίγοι νέοι του χωριού δουλεύουν στις ύλοτομίες ή τὰ δασικά έργα τὸν Δασαρχείου κατά τή θερινή περίοδο και λίγοι ασχολούνται με τή κτηνοτροφία.

Ο πληθυσμὸς τὸν χωριὸν παρου-

Τὸ χωριὸ ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τὸ χωριὸ ἔχει δύο ἐκκλησίες και ἓνα ἐξωκκλήσι. Κεντρικὴ Ἐκκλησία εἶναι οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι. Ἡ σημερινὴ κατασκευάστηκε τὸ 1925 πάνω στὰ θεμέλια τῆς παλαιᾶς, πού σώζεται πέτρινη ἐπιγραφή με ἡμερομηνία 1648. Ὅταν κτίστηκε ἡ σημερινὴ ἐκκλησία εἶχε τρούλο.

Τὴ νύχτα τῆς πρώτης ἀνάστασης ὅταν ὅλο τὸ χωριὸ βγήκε στὸ προαύλιο γιὰ τὴν Ἀνάσταση και ἀναψαν και τὸν «φάνο» (μεγάλος σωρὸς με κέδρα, πού καιγεται μόλις ὁ παπὰς πει: «Δεῦτε λάβετε φῶς») ὁ τρούλος τῆς ἐκκλησίας κατάρρευσε χωρίς νὰ πάθει κάτι κάτοικοι. Μετά ἀπ' τὸ περιστατικὸ αὐτὸ οἱ κάτοικοι κατάργησαν τὸν τρούλο.

Ὁ ναὸς τοῦ Ἀη - Γιώργη εἶναι στὰ νότια τοῦ χωριού. Στὸ μεγάλο πλατὼ πού διαθέτει ἡ ἐκκλησία, ὁ Ἐκπολιτιστικὸς σύλλογος δημιουργεῖ τώρα ἐκεῖ ἀθλητικὸ κέντρο.

Υπάρχει ἓνα ἐξωκκλήσι στὴ θέση Σκάλα, πάνω ἀπὸ τὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ φράγματος Πλαστήρα, ἀφιερωμένο στὸν Ἀη - Λιά. Υπήρχε παράδοση ὅτι κάθε γιορτὴ τοῦ Ἀη Λιά, ἓνα ἐλάφι ἔρχονταν, οἱ πιστοὶ τὸ ἐσφάζαν και τὸ ἐμηναν γιὰ τὸ γλέντι πού ἀκολουθοῦσε. Κάποτε ἀργησε, ἔφτασε τὸ μεσημεράκι καταϊδρωμένο και δὲν τὸ ἀφίσαν νὰ ξεκουραστοτε και ἀπὸ τότε δὲν ξαναβγήκε. Φυσικὰ παρόμοιες παραδόσεις ὑπάρχουν σὲ πολλὰ χωριά τῆς Πίνδου.

Τὸ χωριὸ πανηγυρίζει τὸν Δώδεκα Ἀποστόλων. Παλαιὰ οἱ Σαρακασαναῖοι τοῦ χωριού ἐβάζαν τὰ σφαχτὰ και οἱ γυναῖκες μαγειρεύαν σὲ καζάνια. Οἱ ξένοι καλεσμένοι και ὅλοι οἱ κάτοικοι ἔτρωγαν στὴ θέση Πλατανάκια, πάνω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Μετά τὸ φαγητὸ ἀκολουθοῦσε γλέντι με ἑλληνικοὺς χορούς, ἓνας γλέντι με ἑλληνικοὺς χορούς. Ἐνας χορὸς τὸν ἀντρώων ἀπ' ἔξω και ἓνας τὸν γυναικῶν στὸ ἐσωτερικὸ. Παρόμοιοι χοροὶ γίνονταν τὸ 3ήμερο τοῦ Πάσχα στὸ προαύλιο τῆς ἐκκλη-

σίας ἢ τὴν μικρὴν πλατεία, πού τὴν ἔλεγαν και χοροστάσιο.

ΛΕΙΘΟΕΛΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

1. «ΟΙ ΣΚΑΜΝΟΥΛΕΣ». Εἶναι τὸ πλατὼ ἑνὸς μικροῦ λόφου στὴν ἀνατολικὴ ἀκρὴ τοῦ χωριού. Ἐκεῖ πάνω εἶναι ἡ ἐκκλησία, τὸ σχολεῖο και οἱ σκαμνιές (4-5 ἀρχαῖα δέντρα μουριάς).

Ἀπὸ τὸ 1965 ὁ παπὰς τοῦ χωριού Ν. Γιαννουσὰς και ὁ Πρόεδρος πού ἦταν τότε Σ. Ἀθανασίου με προσωπικὴ ἐργασία τὸν κατοίκων ἐφράξαν ὅλη τὴν περιοχὴ και τὴν δεντροφύτευσαν με πεύκα, ἀκακίες, μουριές και ἄλλα δέντρα. Σήμερα εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ καλύτερα πάρκα τῆς περιοχῆς. Ἐκεῖ γίνονται ὅλες οἱ γιορταστικὲς και ἐκπολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις.

2. Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΚΑΡΥΤΣΙΩΤΗ: Ἐκεῖ πού τὸ ποτάμι πέφτει στὴ λίμνη σχηματίζεται μιὰ πανέμορφη κοιλάδα με πανύψηλα πλατάνια. Τὸ καλοκαίρι βρῖσκουν δροσιὰ και καταφύγιο πολλοὶ ἐρασιπῆχες ψαράδες, τουρίστες Ἕλληνες και ξένοι και πολλὲς οἰκογένειες ἀπὸ τὴν Καρδίτσα, ἰδίως τὰ Σαββατοκύριακα.

3. Η ΧΑΡΑΔΡΑ ΤΟΥ ΚΕΡΕΥΤΑΝ. Δὲν θάταν ὑπερβολὴ ἀν λέγαμε ὅτι εἶναι μιὰ ἀπ' τῆς ωραιότερες τῆς πατρίδας μας. Στὴν ἀρχὴ φαίνεται νὰ εἶναι μιὰ ὁμορφὴ και ἡσυχὴ ρεματιά. Ὅσο ὅμως ἀνηφορίζεις τόσο ἡ ἀγριότητα, ἡ ποικιλία και ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ τοπίου σ' ἀφήνουν ἀναυδο και γοητευμένο. Ἐνας ὄρμητικὸς κατ'ὀράκτης κυλάει στὸ βάθος τῆς ρεματιάς τὰ γάργαρα και παγωμένα νερά του. Ἐκεῖ ἀν προσέξεις θὰ δεῖς πέστροφες νὰ τρέχουν νὰ κρυφτοῦν κάτω ἀπὸ τῆς πέτρες. Ψηλὰ στὸν γκρεμὸ ἀγριόγιδες βόσκουν ἀμέριμνες.

Λίγο κάτω ἀπὸ τὴ γέφυρα τοῦ περιφερειακοῦ δρόμου ὑπάρχουν ἰδιωτικὰ ἰχθυοτροφεία πέστροφας (τὸν Συργαναίων), πού προμηθεύουν νόστιμη πέστροφα στοὺς κατοί-

κους τὸν γύρω χωριῶν, ἀλλὰ και τῆς Καρδίτσας.

Στὸν μέσον τῆς ρεματιάς τοῦ Κερευτάν, πού εἶναι τὸ φυσικὸ σύνορο τὸν δασῶν Μπελοκομύτη - Καρύτσας, ἀνακαλύφθηκε τὰ τελευταῖα χρόνια μιὰ σπηλιὰ με ἀπρόβλεπτο βάθος και πλούσια σὲ σταλακτιτὲς και σταλαγμιτὲς. Τὴν εἰσοδο τῆς σπηλιάς ἔχουν κατασκάψει τυχοδιώκτες κρυμμένων θησαυρῶν. Ἀς ἐλπίσουμε κάποτε ὅτι ἡ σπηλαιολογικὴ ἐταιρεία θὰ στείλει συνεργεῖο ἐιδικῶν σπηλαιολόγων νὰ τὴν ἐρευνήσει και νὰ ἐκτιμήσει τὴν ὁμορφία τῆς.

4. Η ΡΕΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΚΑΛΑΣ.

Εἶναι μικρὴ κοιλάδα στὸ δρόμο Μπελοκομύτη - Καροπλέσι. Ἐχει πλούσια βλάστηση, ἀλλὰ διακόπτεται και ἀπὸ βράχια. Ἐκεῖ ὑπάρχει τὸ «Σαγάτι». Εἶναι ἓνα φυσικὸ πηγάδι με βάθος ἑκατοντάδων μέτρων. Παλαιότερα ἐκεῖ πετοῦσαν τὰ ἀρρωστα ζῶα ὅταν ἐπέφτε ἐπιδημία στὰ ζῶα τοῦ χωριού.

5. Η ΠΕΤΣΑΛΟΥΔΑ. Εἶναι ὄροσειρὰ βουνῶν ἀνάμεσα στὸ Μπελοκομύτη και τὰ βουνὰ τῆς Νιάλας. Ἐχει πολλοὺς βοσκότοπους και πολλὲς πηγές. Ἐκεῖ βγαίνει και τὸ εὐωδιαστὸ τσαῖ τοῦ βουνού. Γιὰ νὰ πὰς στῆς πλαγιές ὅπου βγαίνει τὸ τσαῖ κι ὁ ἀμάραντος ἢ νὰ πὰς στὴ Νιάλα ἢ τὸ χωριὸ Ἀγραφα θὰ πρέπει νὰ περάσεις ἀπὸ ἓνα φυσικὸ πέρασμα - τὸ μόνο τῆς περιοχῆς - τὴν πόρτα. Ὁ δρόμος πλάτους 1 - 2 μ. περνάει ἀνάμεσα ἀπὸ πανύψηλους βράχους 8 - 10 μέτρων και σὲ μῆκος ἑκατὸ μέτρων. Εἶναι πραγματικὰ ἓνα παράδοξο δημιούργημα τῆς φύσης. Εἶναι μιὰ φυσικὴ κλεισούρα, πού ἐπιτρέπει τὸ πέρασμα τοῦ δρόμου ἀπὸ τὸ χωριὸ μας πρὸς τὴ Νιάλα και τ' Ἀγραφα.

Ἡ θεὰ τῆς Λίμνης Πλαστήρα και τοῦ Θεσσαλικοῦ κάμπου ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῆς Πετσαλούδας εἶναι ἀνεπανάληπτη, ἀρκεῖ ἡ μὲρ νὰ εἶναι καλὴ. Οἱ καιρικὲς συνθήκες ἐκεῖ ψηλὰ και τὸ καλοκαίρι εἶναι εὐμετάβλητες.

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1984 ξεκίνησε ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Γ. Ἀρσένης ἀπὸ τὸν οἰκισμὸ Ζυγογιανναίων με ὠραία μέρα νὰ ὀδοιπορήσει μέχρι τὴ Νιάλα (διαδρομὴ σωρῶν), ἀλλὰ περνώντας τὴν πόρτα ἓνα σύννεφο ἔφερε τόσοσους κεραυνούς και νεροποντὴ, ὥστε ἡ μικρὴ ἀκολουθία του θαύμασε τὴν ἀγριάδα τῆς περιοχῆς, ἀλλὰ ἔγιναν μούσκεμα ἀπὸ τὴ νεροποντὴ. Παρόλη ὅμως τὴ νεροποντὴ, τὴν ἐπόμενη μέρα πού γύρισε στὸ χωριὸ μας ἦταν γοητευμένος ἀπὸ τῆς φυσικῆς ὁμορφίης τὸν Ἀγράφων και τὴ μικρὴ περιπέτεια τῆς βροχοθύελλας.

Ἡ περιοχὴ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ 2-3 ὀρειβατικὰ καταφύγια και νὰ μπεῖ σὲ κάποια προγράμματα γιὰ μελλοντικὲς χιονοδρομικὲς πίστες.

Ὁ ἐκπολιτιστικὸς Σύλλογος τοῦ χωριού ἰδρύθηκε τὸ 1975 στὴν Ἀθήνα και ἔχει 70 μέλη. Ὑπάρχει

Συνέχεια στὴ σελίδα 14

Σκάλα». Πίσω τὰ Κοιμημένη).

οῖασε διακυμάνσεις. Ξεκίνησε ἀπὸ 100 άτομα ἔφτασε τὰ 400 στὴ δεκαετία 1935 - 1945. Στὴν ἀπογραφή τοῦ 1951 εἶχε 348, τοῦ 1961 = 278, τοῦ 1971 κατέβηκε στὰ 96 άτομα, και τὸ 1981 εἶχε 148.

Τὸ χωριὸ ὑπάγονταν παλαιότερα διοικητικὰ στὸ νομὸ Αἰτωλοακαρνανίας και γιὰ τῆς ὑποθέσεις τους ἔπρεπε νὰ ταξιδεύουν πολλὲς ἡμέρες, ὥσπου νὰ φτάσουν στὸ Μεσολόγγι. Ἀργότερα ἔγινε ὁ νομὸς Εὐρυτανίας και πήγαιναν στὸ Καρπενήσι, εὐτυχῶς ἀπὸ τὸ 1928 ὑπάγονταν διοικητικὰ και τομεακὰ στὴν Καρδίτσα. Ἀπὸ τὸ 1973 μετακινήθηκε με ὅλα τὰ χωριά τοῦ δήμου Δολοπῶν και διοικητικὰ στὸ Νομὸ Καρδίτσας.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ

Συνέχεια από τη σελίδα 3

του Νομού μας που διαθέτει τεράστιες και αναξιοποίητες σ' ένα βαθμό παραγωγικές δυνατότητες και ανεπανόλητες φυσικές καλλονές. διαγράφεται λαμπρό αν συνυπολογίσουμε και το αξιολόγο ανθρώπινο δυναμικό του. Πού όμως εντοπίζονται οι αναπτυξιακές προοπτικές του Νομού μας;

1. ΣΤΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΣΗ

Κάποτε αυτή η θέση ήταν και ένα από τα μειονεκτήματα και τους ανασταλτικούς παράγοντες για την ανάπτυξη του Νομού.

Στό κέντρο σχεδόν του Έλλαδικού χώρου, με υπεραναπτυγμένους τους άξονες Λαμία-Βόλο-Λάρισα-Θεσσαλονίκη, με άνοπαρκτη σχεδόν Έθνικό δίκτυο, και άποκλεισμένος από τη διακίνηση του εμπορίου και της Βιοχανίας, φωτοζωώσε διώχοντας τον επισκέπτη (Τουρίστα ή μή) που για να επισκεφθεί την Καρδίτσα έπρεπε να έχει συγκεκριμένο λόγο.

Σήμερα με την ένταξη στο Έθνικό πρόγραμμα της Έθνικής οδού Καρδίτσα - Καρπενήσι - Αγρίνιο, (μέσω Καταφυγίου - Καστανιάς) με πίστωση 1 Δις και δυνατότητα ανάλωσης μέχρι ποσού 500 εκ. για το 1985, την ταχεία κατασκευή της Επαρχιακής (ουσιαστικά Έθνικής) οδού Μουζάκι - Γέφυρα Κοράκου - Άρτα με πιστώσεις άνω των 350 εκ. για το 1985, την κατασκευή της παρακαμπτηρίου πόλης Καρδίτσας πίστωσης 170 εκ. την κατασκευή γέφυρας Καράμπαλη πίστωσης 70 εκ. τις βελτιώσεις του Έθνικού δικτύου Ν. Μοναστήρι - Καρδίτσα - Τρικάλα δηλαδή της διαπλάτυνσης Δέλτα - Καρδίτσα πίστωσης 300 εκ. της συντήρησης με νέο τάπητα της οδού Δέλτα - Παλαμά, - Όρια Νομού, της κατασκευής της γέφυρας Σκεκώνας πίστωσης 70 εκ. τον ηλεκτροφωτισμό και διαμόρφωση των κόμβων Δέλτα και Σοφάδων, του ηλεκτροφωτισμού των διασταυρώσεων της Έθν. οδού Ν. Μοναστήρι - Καρδίτσα με τις κοινότητες και τόσα άλλα, ο Νομός μας γίνεται κόμβος ο οποίος συνδέει την Δυτική την Ανατολική και Βόρεια Ελλάδα με τις μεγάλες διεθνείς αρτηρίες σπάζοντας το φράγμα της άπομονωσης.

2. ΣΤΟΥΣ ΠΛΟΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΠΟΡΟΥΣ

Ο κάμπος της Καρδίτσας που κρύβει το χρυσάφι της Θεσσαλικής Γης άρδεύεται σήμερα από το φράγμα της Λίμνης Ν. Πλαστήρα, τις υπόγειες γεωτρήσεις και τις «έμφωρέσεις» των άγροτων του Νομού μας με πρόχειρα φράγματα έκτροπής και άντληση από το νερό των ποταμών, μόνο κατά το ήμισυ (500.000 στρ. περίπου) Το φράγμα Σμοκόβου που ήδη κατασκευάζεται και θα άπορροφήσει μετά την ολοκλήρωσή του 15 Δις καθώς και το φράγμα Πύλης - Μουζάκι που μελετάται (έκτροπή Αχελώου) θα άρδεύουν το 80% τουλάχιστον του κάμπου με διπλασιασμό του παραγόμενου Έθνικού Προϊόντος.

Φέτος διατέθηκαν εκτός άπ' αυτά περίπου 800 εκ. από το Νομαρχιακό και διανομαρχιακό πρόγραμμα Δημ. Έπενδύσεων, με άποτέλεσμα να λυθεί το στραγγιστικό πρόβλημα των περιοχών που ήδη έχουν τελειώσει τους άναδασμούς, να κατασκευαστούν τα έπειγοντα άντιπλημμυρικά έργα, και να ηλεκτροδοτηθούν 183 ιδιωτικές γεωτρήσεις καλύπτουσες τις αίτησεις μέχρι και το 1983 μετά την άρση της άπαγόρευσης άνόρυξης βαθειών γεωτρήσεων.

Στόν πλούτο του όρεινου όγκου που μπορεί να παράγει προς όφελος των κατοίκων και όχι των τσιφλικάδων την άπαραίτητη ξυλεία.

Στήν ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας με την άλλαγή του νόμου για τους βοσκοτόπους άφου ο Νομός μας προσφέρεται γι' αυτό το σκοπό.

Στήν ανάπτυξη της Γεωργίας στις ήμορηνές και όρεινές περιοχές με προγράμματα που ήδη εντάχθηκαν στο Π.Δ.Ε. του 85.

3. ΣΤΙΣ ΣΠΑΝΙΕΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΟΝΕΣ

Το κύκλωμα της Λίμνης Ν. Πλαστήρα, που ήδη μελετάται η τουριστική του άξιοποίηση, ο όρεινος όγκος της Αργιθέας και των Άγραφων, καθώς και άλλες τοποθεσίες, προσφέρονται για την ανάπτυξη θερινού και χειμερινού τουρισμού που θα επισκιάσει άλλες όνομαστές σήμερα περιοχές της Ελλάδος.

Με την κατασκευή του δρόμου γύρω από τη Λίμνη Ν. Πλαστήρα, τη νέα χάραξη της οδού Μητρόπολη - Μορφοβούνι, το δρόμο Μουζάκι - Κρουσηγή - Ανθοχώρι - Κερασιά που θα συνδέσει τα Μετέωρα με τη Λίμνη, την Έθνική οδό Καρδίτσα - Αγρίνιο, που θα συνδέσει τη Λίμνη με την Εύρυτανία και τη Δυτική Ελλάδα, την κατασκευή των δύο κλάδων της Αργιθέας, την άνέγερση 4 Πανδοχείων - Ξενώνων το 85 στο Νεοχώρι, Μορφοβούνι, Μοσχάτο, Καστανιά, τη μελέτη γιονοδρομικής πίστας στην Καραβούλα του αυχένα Αγ. Νικολάου, Αργιθέας, και στο Μπλοκομίτη, μπαινουν οι σωστές βάσεις για την άξιοποίηση αυτών των μοναδικών τοπίων του Νομού μας.

4. ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Όπως είναι γνωστό ο Νομός μας διαθέτει πληθώρα μνημείων (Άρχαία, Βυζαντινά, Νεότερα) τα όποια μέχρι σήμερα βρίσκονταν έρμια της άρπακτικής διάθεσης των άρχαιοκαπήλων.

Μετά την πρόσφατη σύσκεψη με συμμετοχή όλων των φορών, διατέθηκαν 15 εκ. στις έφορίες Κλασικών Άρχαιοτήτων και Βυζαντινών - Νεωτέρων Μνημείων για τη διενέργεια άνασκαφών, συντηρήσεων κλπ.

Διατέθηκαν επίσης, Αρχιτέκτονας, Πολ. Μηχανικός, Τοπογράφ-

φος, ώστε οι άδυναμίες των πιο πάνω έφοριών σε προσωπικό να καλυφθούν από τη Νομαρχία.

Έργασίες προβλέπονται για το 85 στη Φίλια, Πύργο Κικρίου, καθώς και στο Κάστρο Φαναρίου, ώστε να μετατραπεί σε χώρο Πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Παράλληλα άποφασίστηκε να χρησιμοποιηθούν τα έγκαταλειμμένα σχολεία σάν χώροι φύλαξης των εύρημάτων και εικονων.

Πρωθείται επίσης η ίδρυση Μουσείου στην πόλη ή Πρωθείται επίσης η ίδρυση Μουσείου στην πόλη της Καρδίτσας.

Πιστεύουμε ότι με την ολοκλήρωση αυτών των προσπαθειών, θα υπάρξει άλλος ένας πόλος έλξης για την Τουριστική άξιοποίηση του Νομού μας.

5. ΣΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ

Ένας από τους βασικούς παράγοντες άπομάκρυνσης του πληθυσμού του Νομού ήταν η άθλια πραγματικά κατάσταση που επικρατούσε στόν τομέα της Υγείας. Σήμερα κατασκευάζονται με γοργό ρυθμό το Νοσοκομείο των 300 κλινών που θα είναι έτοιμο να λειτουργήσει στό τμήμα του των 200 κλινών τέλος του 85 άρχφές του 86.

Σε ένα μήνα, με ρυθμό ένα κατά μήνα, παραδίδονται τα Κέντρα Υγείας των Σοφάδων, Παλαμά, Μουζακίου που θα άποτελέσουν τομή στην πρωτοβάθμια περίθαλψη στό πλαίσιο του Έθνικού Συστήματος Υγείας.

Στό μεταβατικό διάστημα το ύπαρχον Νοσοκομείο άναβάθμισε την λειτουργία του με την κατασκευή νέων έξωτερικών Ιατρείων, (άνεγείρονται) την κατασκευή άσήπτων χειρουργείων, την άγορά πληθώρας μηχανικού έξοπλισμού, τη δημιουργία νέων Κλινικών που για πρώτη φορά λειτουργήσαν στό Νομό (π.χ. Καρδιολογική, Ορθοπαιδική, Οφθαλμολογική, Ουρολογική κλπ) που σε συνδυασμό με την ένοικίαση της κλινικής Άνδρέου προσφέρουν άνεκτίμητες υπηρεσίες στός κατοίκους διαθέτοντας 140 περίπου κρεβάτια.

Επίσης προσλήφθηκε και θα προσληφθεί Ιατρικό, Νοσηλευτικό και Βοηθητικό προσωπικό (άνω των 100 άτόμων) που υπερδιπλασίασε την δύναμη του Νοσοκομείου. Τα Άγροτικά Ιατρεία του νομού είναι σήμερα καλυμένα σε ποσοστό 90% τουλάχιστον, ύπαρχει δε πρόγραμμα κατασκευής νέων και σύγχρονων όπου οι συνθήκες, ήταν μέχρι πρό τινος άπαράδεκτες (π.χ. Νεράιδα, Κ.Κτιμένη κλπ)

Η παρουσία τέλος Νομιάτρου στό Νομό εξασφαλίζει την άποτελεσματική προστασία της Υγείας των κατοίκων. Δέν πρέπει να παραλήσουμε επίσης την ύπαρξη στη δύναμη του Νοσοκομείου των Κλινικών Τσίβου (άνακαινίστηκε και διετεθή δωρεάν η χρήση της) και Χαρίτου που θα χρησιμοποιηθούν κατά τον προσφερότερο τρόπο με τις προτάσεις του Ιατρικού, Νοσηλευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού σε συνεργασία με το Τμήμα Υγιεινής, το Δ.Σ. του Νοσοκομείου (άιρετό πλέον) και τον Νομάρχη.

6. ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εκτός από τις δεκάδες σχολικές αίθουσες που άνεγέρθηκαν τα 3 τελευταία χρόνια και τις συντηρήσεις των σχολικών κτιρίων, φέτος διατίθενται για τόνο ίδιο σκοπό 140 εκ. από το Π.Δ.Ε. για να στεγαστούν οι μαθητές σε καινούργια κτίρια και για να συντηρηθούν τα παλιά.

Ίκανός άριθμός Νηπιαγωγείων και Παιδικών Σταθμών που δημοπρατείται θα βοηθήσει τις άνάγκες της εργαζόμενης μητέρας, εργάτριας ή άγρότισσας.

Παράλληλα βρίσκονται στό στάδιο της άποπεράτωσης τα κτίρια της Μέσης Έπαγ. Έκπαίδευσης καθώς και της Σχολής Μαθητείας του ΟΑΕΔ.

Στό στάδιο της άποπεράτωσης επίσης βρίσκεται το Οικοτροφείο Μουζακίου καθώς και τα κτίρια του ΠΙΚΠΑ.

Στη σχολή Νηπιαγωγών Καρδίτσας θα προστεθούν 4 αίθουσες για να άπορροφηθούν οι επί πλέον είσαχθείσες τό 1984.

Προγραμματίζεται με την δημιουργία κατάλληλης Όδικής και Συγκοινωνιακής ύποδομής, η συγχώνευση προβληματικών Δημοτικών Σχολείων των Όρειών περιοχών ώστε να πάψει τό φαινόμενο της λειτουργίας σχολείων με 3-5 μαθητές που ύποβαθμίζει τό επίπεδο σπουδών τους.

Μελετάται η άγορά μικρών λεωφορείων για την έξυπνήτση μαθητών προβληματικών περιοχών (π.χ. Αργιθέας, Ρεντίνα κλπ)

Πρέπει να σημειωθεί, για να δοθεί τό μέτρο της φροντίδας της Πολιτείας για την έκπαίδευση, ότι μόνο οι πιστώσεις για τη μεταφορά των μαθητών στη Μέση Έκπαίδευση, άνέρχεται στό ποσό των 15 εκ. για τό 1985!

Σημειώτεον ότι παραλείπουμε να άναφέρουμε την πραγματική επανάσταση που γίνεται στό χώρο της Μέσης και Στοιχειώδους Έκπαίδευσης, με τη χρήση των νέων βιβλίων και τό Νόμο Πλαίσιο για τόνο ίδιο χώρο που πρόσφατα άναγγέθηκε.

7. ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΡΗΞΗ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΟ ΝΟΜΟ

Μόλις πριν έναμιο χρόνο ύπήρχε Πολιτιστικό τέλμα στό Νομό

Συνέχεια στή σελίδα 11

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ

Συνέχεια από τη σελίδα 10

και τα φαινόμενα της ξένης και εμπορευματοποιημένης κουλτούρας πλημμύριζαν τον τόπο. Τα «Μπάρ», οι «Πάμπ», οι Ντισκοτέκ και τα καθε λογής κέντρα εφοδιασμένα με κατάλληλα «ψυχαγωγικά» βίντεο, τροφοδοτούσαν τα νειάτα μας που μη έχοντας άλλη διεξοδό, υπέκυπταν στα καλέσματα των εμπόρων της διασκέδασης.

Κινδύνευε η φυσιογνωμία μας και η πλούσια Πολιτιστική μας παράδοση παρά τις φιλότιμες προσπάθειες μερικών Έκπολιτιστικών συλλόγων που πάλευαν απεγνωσμένα με μοναδική βοήθεια τη συνδρομή των μελών και τις συνεστιάσεις να εξασφαλίσουν την ύπαρξή τους πρώτα και μετά να δράσουν.

Τη χρονιά που πέρασε και σφραγίστηκε με το έναυσμα που δόθηκε από το συνέδριο της Ένωσης Πολιτιστικών Συλλόγων του Νομού Καρδίτσας, αναβαθμίστηκε ραγδαία το Πολιτιστικό μας στίγμα με κορύφωση της Πολιτιστικής αυτής «έκρηξης» τα Καραϊσκάκεια που καταξιώθηκαν σαν θεσμός Νομαρχιακού επιπέδου και το «Πολιτιστικό καλοκαίρι 84» που έστειλαν στις έσχατιές του Νομού κάθε μορφής εκδήλωση της Τέχνης και δημιουργίας.

Θέατρο, Χορωδίες, Λαϊκοί έρμηνευτές στο Δημοτικό τραγούδι, ξένα φολκλορικά συγκροτήματα και χορωδίες, Καραγκιόζης, Παιδικές δημιουργίες, χορευτικά συγκροτήματα, δέθηκαν αρμονικά μεταξύ τους και πρόσφεραν μία νέα ποιότητα Πολιτιστικής Δράσης στους κατοίκους που είχαν συνηθίσει να υφίστανται την «έπιδρομή» των μουλουκιών της Αθήνας, με τους πρωταγωνιστές των σήριαλ της Τηλεόρασης.

Το Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ της Χορωδίας Καρδίτσας, της Χορωδίας Αρίων, τα έρασιτεχνικά συγκροτήματα του Νομού καθώς και κάθε σύλλογος γνώρισαν την άμεριστη συμπαράσταση της Πολιτείας και την πλήρη συνεργασία της ΝΕΛΕ (Νομαρχ. Έπιτ. της Λαϊκής Επιμόρφωσης) της ΤΕΔΚ (Τοπ. Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων) και του Γραφείου Πολιτιστικού της Νομαρχίας Καρδίτσας.

Αυτή η στρόφη στην παραγωγή γνήσιων Έθνικο-Λαϊκών Πολιτιστικών αγαθών, πυροδότησε και κατοχύρωσε την γνήσια Ερασιτεχνική δημιουργία με αποτέλεσμα να καταξιωθεί ένας νέος θεσμός, του ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΘΙΑΣΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ στο οποίο συμμετείχαν συγκροτήματα στηριγμένα στο μεράκι και το κέφι των δημιουργών το που κατά γενικά όμολογία δεν είχαν τίποτε να ζηλέψουν από επαγγελματικούς θιάσους ποιότητας.

Σήμερα δεν υπάρχει σύλλογος του Νομού μας που να μην έχει ενισχυθεί για τις πολιτιστικές του δραστηριότητες σή την υλικότεχνητή του υποδομή.

Έχει ξεκινήσει και βρίσκεται στο στάδιο της υλοποίησης, η κατασκευή πλήθους Πολιτιστικών Κέντρων που θα στεγάσουν τις αποκεντρωμένες δραστηριότητες των συλλόγων και της ΝΕΛΕ π.χ. Στέκι Νεολαίας στον Κέδρο, Πνευματικό Κέντρο Μεσσηνιάδα, Παληοκκλησία Φαναρίου, Νεράϊδας, Χάρματος, Σοφάδων, Παλαμά (συνεργασία με ΚΕΓΕ Μουζακίου, Καπιά, Καναλιών, Άνθηρού, Πετρίλλου, Κέδρου (Κοινοτικό) Μοσχολουρίου, Ίτεας, Πεδινού, Προαστίου, (Κοινοτικό) Λαϊκή Βιβλιοθήκη Δήμου Καρδίτσας, Απιδιάς Αμαράντου) (μετατροπής κτίσματος) Λεονταρίου, Καρποχωρίου, Γραμματικού και τόσων άλλων που καθίσταται δύσκολη η απογραφή.

Ήδη χρησιμοποιήθηκε η μελέτη κατασκευής άνοιχτου θεάτρου στο Καλλίθηρο, ενώ προετοιμάζεται η δημιουργία ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΕ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.

Νομίζω ότι έγινε κατανόηση ή έκφραση «Πολιτιστική έκρηξη».

Έδώ πρέπει να τονίσουμε την ανεκτίμητη συμβολή των Πολιτιστικών φορέων του Νομού που έκαναν με πρωτοφανή ενθουσιασμό δική τους υπόθεση την Πολιτιστική Αναγέννηση του Νομού μας.

8. ΣΤΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΝΟΜΟ

Εκτός από την Πολιτική που ακολουθεί το Υφ/γείο Ν. Γενιάς και Άθλητισμού στον τομέα του μαζικού Λαϊκού Άθλητισμού που σημειωτέον σημείωσε τεράστια επιτυχία στα προγράμματα: Άθλητισμός και Παιδί, Άθλητισμός και Γυναίκα Κίνηση και Ζωή και το πρόγραμμα ποδείομάζεται για την τρίτη ηλικία, η κατασκευή του χλοοτάπητος, στο Έθνικό Στάδιο, και η δημιουργία κουλνάρ Κλασσικού Άθλητισμού Ολυμπιακών διαστάσεων, η μετατροπή του κολυμβητηρίου σε κλειστό, η κατασκευή πληθώρας μικρών έργων άθλητικής υποδομής και η γενναία ενίσχυση των σωματείων του Νομού από την ΓΓΑ και τη Νομαρχία, έχει δημιουργήσει μία άθλητική κυψέλη στο Νομό, μας που μαζί με την Πολιτιστική δραστηριότητα δίνει τις καλύτερες προοπτικές για την Νεολαία μας.

9. ΣΤΑ ΕΡΓΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ

Σ' αυτά υπάρχουν η κατασκευή του Έπαρχιακού Δικτύου Οδοποιίας (300 ΚΜ. χόμα) ή Υδρευση και Αποχέτευση των Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού, ή Ηλεκτροδότηση Κοινοτήτων

και Συνοικισμών, ή Τηλεφωνοδότησή τους κλπ.

Για το Έπαρχιακό δίκτυο διατέθηκαν φέτος πιστώσεις περίπου 1 δις και υπολογίζεται να κατασκευασθεί το 25—30% με ασφάλτο.

Η λογική που επικράτησε είναι να κατασκευάζονται κατ' εθίαν με ασφάλτο ένας δρόμος για να πάσουν να διατίθενται δεκάδες εκατομμύρια στις άμμοχαλικοστρώσεις που σε μία χρονιά σχεδόν παρασύρονται από τις βροχές και τα χιόνια.

Το σημαντικό βέβαια έργο της συντηρησης των δρόμων και της απαραίτητης βατότητάς τους έχει ανατεθεί στο Νομαρχιακό Ταμείο και στο Λασαρχείο και γι' αυτό το σκοπό το Ν.Τ. προμηθεύτηκε ήδη 2 μπουλντόζες D8, 1 φορτωτή μεγάλης ιπποδύναμης, 1 φορτηγό τριαξονικό, ενώ θα προμηθευτεί ακόμη Γκρέιντερ, φορτηγό και δονητικό οδοστρωτήρα.

Εκτελούνται με ταχύ ρυθμό τα έργα Υδρευσης- Αποχέτευσης της Πόλης Καρδίτσας και των άλλων Δήμων και Κοινοτήτων.

Στόχος είναι σε 2—3 χρόνια να έχουν αποπερατωθεί Έπαρχιακό δίκτυο και τα απαραίτητα έργα Υδρευσης - Αποχέτευσης.

Παράλληλα ενισχύονται κάθε χρόνο οι Δήμοι και οι Κοινότητες του Νομού για να κατασκευάσουν διάφορα μικροέργα μέσα στο χώρο τους.

Η ηλεκτροδότηση των Κοινοτήτων και απογραμμένων Οικισμών (1981) προγραμματίστηκε φέτος αφού για πρώτη φορά στα χρονικά του Νομού δεν υπάρχει κοινότητα που να μην επικοινωνεί με το Έπαρχιακό δίκτυο και την πρωτεύουσα του Νομού.

Η δυσχέρεια που αντιμετωπίζουμε βρίσκεται στην κατάσταση μεγάλης διασποράς των διαφόρων «Συνοικισμών» των Κοινοτήτων (π.χ. Όξυα με 13 συνοικισμούς) που ο καθένας τους απαιτεί Υδρευση, Αποχέτευση, Ρεύμα, Τηλέφωνο, Δρόμο.

Και αν μὲν πρόκειται για «ζωντανούς» συνοικισμούς το πράγμα έχει λογική βάση. Όταν όμως μιλάμε για «συνοικισμούς» με 3—4 σπίτια τότε πρέπει όλοι να προβληματισθούμε αν έχουμε το δικαίωμα να κατασπαταλούμε το χρήμα του Έλληνικού Λαού ή να προτρέψουμε τους κατοίκους να συγκεντρωθούν στο κέντρο της Κοινότητας ή του βασικού συνοικισμού αξιοποιώντας τα κίνητρα της Πολιτείας για την συγχώνευσή τους.

Δεν πρέπει να παραλείψουμε ότι με την μαζική συμμετοχή των Κοινοτήτων τα έργα του Λασαρχείου έχουν κατά μεγάλο μέρος τους αναλάβει να συμπληρώσουν την κατασκευή των έργων υποδομής (π.χ. 10 εκ για την βελτίωση του δρόμου Μολόχα - Απιδιά 4 εκ. για τους δρόμους της Καρίτσας, άνω των 10—15 εκ. για βελτιώσεις των δρόμων του Καροπλεσίου κ.λπ).

Στο θέμα της Τηλεφωνοδότησης δυστυχώς με την τακτική που ακολουθεί ο τοπικός ΟΤΕ και το συγκρότημα των Τρικάλων, δεν μπορούμε να είμαστε και τόσο αισιόδοξοι κύρια στο ζήτημα της συνέπειας για την εκτέλεση των έργων που προγραμματίζει. Μέχρι σήμερα 3 φορές απορρίφθηκε το πρόγραμμα του Ν.Σ. και φτάσαμε στο σημείο να καταγγέλλουμε το γεγονός στη Διοίκηση του ΟΤΕ και τον Υπουργό Συγκοινωνιών.

Για το λόγο αυτό και μέχρι να καταστεί δυνατόν να έχουμε τηλέφωνα στα χωριά ΠΟΥ'ΝΑ ΜΗ ΧΑΛΑΝΕ στην πρώτη βροχή και το χιόνι, η Νομαρχία αγόρασε 4 άσυρμάτους και έναν βασεως ώστε να επικοινωνεί με τις Κοινότητες που αποκλείονται από τα χιόνια. Θα προμηθευτεί ακόμα κι άλλους για να τοποθετήσει μόνιμα σε κοινότητες αφού έρευνθούν τα κατάλληλα σημεία.

Το Συγκοινωνιακό πρόβλημα επίσης των όρεινων και ήμιορεινων περιοχών του Νομού έχει γίνει σχεδόν άλυτο με το καθεστώς που επικρατεί στο Υπεραστικό ΚΤΕΛ. Ένας Όργανισμός (Νομικό Πρόσωπο Ίδιωτικού Δικαίου) που διοικείται από ιδιώτες, ελέγχεται από το κράτος, έχει σαν στόχο το κέρδος αλλά δανειοδοτείται από το Κράτος, δεν θέλει και δεν μπορεί ίσως να ανταποκριθεί στις αυξημένες εθύνες της εξυπηρέτησης του Κοινωνικού συλλόγου.

Εάν το Νομοσχέδιο για την Δημοσιοποίηση των Υπεραστικών Συγκοινωνιών δεν καταστεί δυνατόν να κατατεθεί γρήγορα στη Βουλή, λόγω του φόρτου των εργασιών της, θα προσανατολιστούμε, αφού εξετάσουμε προσεκτικά το Νομικό πλαίσιο και συντάξουμε την Οικονομο-τεχνική μελέτη, να ιδρύσουμε ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΑ'Ι'ΚΗΣ ΒΑΣΗΣ που θα αναλάβει τη Συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση αυτών των περιοχών του Νομού μας.

Αυτή τη στιγμή τα δρομολόγια του ΚΤΕΛ δεν εγκρίνονται από το Νομάρχη αν δεν περάσουν μέσα από μαζική διαδικασία συμμετοχής των φορέων του Λαού. Σημαντικό ρόλο τέλος παίζουν τα έργα που εκτελούνται με ιδίους πόρους των ΟΤΑ (Όργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης) και με δανειοδοτήσεις τους από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Ο Δήμος της Καρδίτσας π.χ. έχει δανειοδοτηθεί με κονδύλια άνω των 3090 εκ για την εκτέλεση των έργων Υδρευσης- Αποχέτευσης.

Κλείνοντας δεν πρέπει να παραλείψω να τονίσω τη σημαντική συμβολή του προγράμματος για την καταπολέμηση της ανεργίας με

Συνέχεια στη σελίδα 14

Δ Α Φ Ν Ο Σ Π Η Λ Ι Α

Ένα μικρό χωριό με μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης

B' ΜΕΡΟΣ

ΓΡΑΦΕΙ Νίκος Ευαγγελίου

Πρόβλημα αποτελεί και η έλλειψη τηλεφώνου. Με ένα τηλεφώνο στην Κοινότητα είναι αδύνατο να εξυπηρετηθούν οι κάτοικοι όποια διαχείριση και να γίνει σ' αυτό.

Στά άμεσα έτερα προγράμματα μας τοποθετούμε την απόδοση του ύδρευτικού δικτύου στη χρήση των κατοίκων. Είναι ένα έργο πολυδάπανο που βρίσκεται στο στάδιο των τελευταίων διαδικασιών πριν απ' τη λειτουργία του. Έχουμε επίσης μία πίστωση 4.000.000 δρχ. για την κατασκευή της γέφυρας. Είναι ένα έργο που θα λύση το πρόβλημα της προσπέλασης προς το μεγαλύτερο μέρος των αγροκτημάτων και που ως τώρα εμπόδιζε το ποτάμι. Αισθάνομαι την υποχρέωση να εκφράσω και από δω τις ευχαριστίες μου και της Κοινότητας προς τον κ. Νομάρχη για την επιχορήγηση και την συμπαράστασή του στα προβλήματά μας».

Έδώ μπορώ να προσθέτω ότι η περιοχή της Δαφνοσπηλιάς αξίζει μία ιδιαίτερη φροντίδα γιατί όπως χαρακτηριστικά είπε ο κ. Νομάρχης σε μία λαϊκή συνέντευξη, είναι απ' τις λίγες προβληματικές κοινότητες που μπορούν να θεωρηθούν βιώσιμες και αυτό είναι γεγονός. Η Δαφνοσπηλιά είναι υπερβιώσιμη αρκεί να τύχει της απαραίτητης προσοχής και στοργής απ' την πολιτεία και αρκεί να αξιοποιηθούν όλες οι πηγές απόδοσης που διαθέτει.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Οι κοινωνικές σχέσεις βρίσκονται στο χωριό μας σε ένα στάδιο τυποποιημένης ζεστασιάς. Κάπως ασάφης όρος μά είναι δύσκολο να τ' αποδώσει. Οι κάτοικοι διατηρούν πολλές απ' τις όμορφες, συγγενικές, φιλικές, ανθρώπινες σχέσεις, μά όχι στο βαθμό της τέλει απλότητας, ανιδιοτέλειας, ζεστασιάς. Λές και έχουν νοθευτεί λιγάκι.

Ίσως φταίει το πνεύμα της ισοπέδωσης που μάς ερχεται απ' τις απρόσωπες πόλεις. Πάντως διατηρούνται πολλά (τά περισσότερα) απ' τα έθιμα και τις παραδόσεις που μάς άφησαν οι παλιότεροι. Η διασκέδαση περιορίζεται στις χαρούμενες κοινωνικές εκδηλώσεις (γάμοι - γιορτές - πανηγύρια). Βέβαια τελευταία έγιναν προσπάθειες και τα κέντρα διασκέδασης της πόλης ή κοντινών κεφαλοχωριών. Τίποτα όμως δεν μπορεί να αναπληρώσει την γνησιότητα των παλιών εκδηλώσεων γλεντικού και διασκέδασης.

Ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ & Ο ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Προς τον τομέα αυτόν ανέλαβε μία πρωτοβουλία ο Μορφωτικός Σύλλογος που ιδρύθηκε πριν ένα χρόνο. Αποσκοπεί στο ανέβασμα του πολιτιστικού επιπέδου και στην παροχή ευκαιριών για ψυχαγωγία των χωριανών. Ηδη στον ελάχιστο χρόνο της ύπαρξής του πραγματοποίησε μία σειρά από πολιτιστικές

εκδηλώσεις στις οποίες έγιναν όμιλίες θεατρικές παραστάσεις, βραδιές γλεντιού με πρωτοφανή επιτυχία. Χαρακτηριστική σε ένα τριήμερο εκδηλώσεων που οργανώθηκε το Σεπτέμβρη 84 ήταν η παρουσία του κ. Νομάρχη και Διευθυντών Υπηρεσιών όπως της Δ/σης Γεωργίας, Κτηνιατρικής, Δασαρχείου οι οποίοι, μέσα απ' τις υπηρεσίες τους συνέβαλαν στην επιτυχία των εκδηλώσεων με έκθεσιακά περιήτερα, όμιλίες ειδικών κλπ. Επιπλέον η αίθουσα που παραχωρήθηκε απ' το Σχολείο διαμορφώνεται σε πολιτιστικό κέντρο με βιβλιοθήκη, έντευκτήριο κλπ.

Οι νέοι που ανέλαβαν απ' την αρχή το σύλλογο έχουν τη διάθεση να αγωνιστούν και εύτυχώς έχουν την συμπαράσταση του χωριού στις εκδηλώσεις που οργανώνουν. Δεν πρέπει να αγνοηθεί και η οικονομική βοήθεια που δίνεται απ' την Νομαρχία και προέρχεται από διάφορα Υπουργεία. Ανάμεσα στις επιδιώξεις του συλλόγου είναι και η δημιουργία θεατρικής ομάδας. Ηδη έγιναν τα πρώτα βήματα και ελπίζει ότι μέσα στο Καλοκαίρι θα ανεβάσει το πρώτο του θεατρικό έργο.

Ο Αθλητικός Σύλλογος που ιδρύθηκε πρόσφατα, με λειτουργία αρχικά ποδοσφαιρικού τμήματος, με την έπωνυμία «Δάφνη», κατάφερε να ανεβεί μέσα στην πρώτη χρονιά από την Γ' στην Β' ερασιτεχνική κατηγορία. Απέκτησε ήδη γήπεδο σε θέση που παραχώρησε η Κοινότητα και το διαμόρφωσε με επιχορήγηση 250.000 δρχ. και με την βοήθεια των κατοίκων.

ΦΥΣΙΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Εκεί όμως που ιδιαίτερα θα θέλα να σταθώ είναι, όπως με την εισαγωγή προκαταλήφθηκε ο αναγνώστης, στις φυσικές όμορφιες που πλούσιες διαθέτει η Δαφνοσπηλιά.

Παίρνοντας τον επαρχιακό δρόμο Καρδίτσας - Σμοκόβου μετά από μία εύχρηστη διαδρομή 12 χιλιομέτρων στρίβει ο έπισκέπτης δεξιά προς την Δαφνοσπηλιά. Από εκεί, όλο το χρόνο μά ιδιαίτερα απ' την Άνοιξη μέχρι το Φθινόπωρο, έχει να κάνει μία όνειρεμένη διαδρομή. Προχωρώντας άνετα στον καινούργιο ασφαλτοστρόδρομο μπορεί να θαυμάσει την όμορφιά, που προσφέρουν τα άμπελια με τα φουντωμένα κλίματα κιάπ' τις δύο μεριές του δρόμου και σ' όλη τη διαδρομή. Ανάμεσα στα κλίματα άχλαδιές, σικιές και άλλα όπωροφόρα, που τον καρπό τους άπλόχερα προσφέρουν οι χωριανοί σε κάθε περαστικό σε κάθε διαβάτη. Οι ροδιές, άφθονες, φαντάζουν «κόκκινες έκρη-

ξεις» μέσ στην κυριαρχία του πράσινου. Στο έμπα του χωριού συναντάει το «Γερακοβούνι». Λόφος επιβλητικός δεσπόζει με την παρουσία του και αποτελεί φυσικό παρατηρητήριο απ' όπου μπορεί να θαυμάσει κανείς τον άμπελώνα στα πόδια του, τη φιδίσια κοίτη του «Καλέτζη» δίπλα και την άπλα του θεσσαλικού κάμπου ως την τελευταία του άκρη. Σήμερα είναι εύκολο ν' ανέβεις ως εκεί. Διευκολύνει ο δρόμος που έγινε για να εγκατασταθεί το καινούργιο ύδραγωγείο.

Συνεχίζοντας φθάνει στα πρώτα σπίτια του χωριού, που τελευταία αφήνει την παλιά του θέση και επεκτείνεται στην επίπεδη επιφάνεια του κάμπου. Τα σπίτια έχουν ανάμεσά τους τον κεντρικό δρόμο, είναι περιποιημένα, όμορφα, καθαρά και γαρνιρισμένα μ' ένα σωρό λουλούδια, που μεταβάλλουν το χωριό σε κήπο, καθώς οι Δαφνοσπηλιώτισσες συναγωνίζονται η μία την άλλη στην προκοπή και τον έμπλουτισμό του άνθόκηπου.

Μουριές και άρκετα όπωροφόρα ρίχνουν έντονες πράσινες πιελιές σ' ένα όμορφο πίνακα. Κάτω στα πόδια του χωριού άπλώνεται το ποτάμι. Άλλοτε άγριο, όρμητικό, κατεβασμένο πιάνει όλο το χώρο που του δίνει η πλατιά κοίτη του.

Άλλοτε ήρεμο, νωθρό, καθάριο ανάδευεται τεμπέλικα και κάνει χίλιους φιδωτούς σχηματισμούς, αφήνοντας μεγάλα νησιά από άμμο και καθαρές ποταμόπετρες, που φιλοξενούν αιωνόβια πλατάνια.

Σε ένα σημείο προς την Δυτική άκρη του χωριού, το ποτάμι σχηματίζει ένα θέαμα, που δύσκολα συναντάει κανείς. Ο έπισκέπτης καθώς στέκεται πάνω σ' ένα παλιό θολωτό γεφύρι, (που κρήθηκε διατηρητέο και που δίπλα του θα γίνει η καινούργια γέφυρα) μπορεί να θαυμάσει εξαισία γλυπτικά, που το ποτάμι, μεγάλος αρχιτέκτονας, κατάφερε με έπιμελημένη δουλειά αιώνων να δημιουργήσει. Ένα μέρος από σέκο γυαλιστερό βράχο έχει σμιλευτεί περίτεχνα και έχει δώσει φόρμες, δεν ξέρω ποιάς γλυπτικής σχολής, μά σίγουρα της καλλίτερης. Σκαμμένος ο βράχος σε βαθμίδες δίνει θέαμα μοναδικό, καθώς τα νερά πέφτουν σε μικρούς ή μεγαλύτερους καταράχες. Η τελευταία πτώση του νερού από ένα καταράχτη άφρισμένο και έντυπωσιακό δημιούργησε το «στρογγυλό» ένα μέρος με όμοιόμορφο βάθος, που αποτελεί την πιο τέλεια πίσσινα για τους νέους, που το καλοκαίρι μαζεύονται εκεί να δροσιστούν, να κολυμπήσουν και να απολαύσουν την άγρια όμορφιά του τοπίου.

Λίγο πιο πάνω παλιός νερόμυλος,

που τώρα πιά δεν λειτουργεί, τονίζει με την γραφικότητά του το πέρασμα του χθές. Απέναντι και πιο ψηλά απ' την γέφυρα σπηλιές με στόματα που χάσκουν τεράστια αφήνουν τόνου να παίξει και να δημιουργήσει. Εκεί η όξυμμένη φαντασία των χωρικών τοποθέτησε τον Κύκλωπα. Δεν μπορούσε να γίνει άλλίως γιατί οι σπηλιές προέρχονται από κάποια περιγραφή του Όμηρου. Ο Όδυσσέας στην χώρα των Κυκλώπων θα μπορούσε να είχε περάσει από δω αν η περιοχή ήταν παραθαλάσσια. Στο έσωτερικό της πιο μεγάλης, οι εύφάνταστοι κάτοικοι ανακάλυψαν το τραπέζι του Κυκλωπα σε ένα τεράστιο επίπεδο βράχο με άλλους τοποθετημένους σαν καρέκλες γύρω του. Σε άλλο χώρο το τεράστιο κρεβάτι του. Όσο για το θέρετρό του, το βρήκαν στο «Γερακοβούνι», που πρέπει να είναι παραφθορά της λέξης «Δρακοβούνι». Δεν είναι γνωστό αν ο χώρος παρουσιάζει ενδιαφέρον από «σπηλιολογικής» άποψης. Πάντως δεν έχει εξερευνηθεί άκόμα. Μικροί έρευνητές μόνο οι νεαροί του χωριού, που έχουν προχωρήσει σε ένα βάθος 35 περίπου μέτρων και βρήκαν λίγους μόνο σταλακτίτες.

Άφησα τελευταία το «μοναστήρι». Νότια και σε μικρή απόσταση απ' το χωριό, υπάρχει σήμερα ένα εκκλησάκι, αφιερωμένο στα Γενέθλια της Θεοτόκου, σε μία ιδεώδη τοποθεσία στο κέντρο ενός δάσους από βελανιδιές. Τίποτα βέβαια δε θυμίζει απ' την παλιά του αίγλη. Παλιότερα όμως το μέρος γνώρισε άνθηση με το μοναστήρι (που κτίστηκε εκεί πριν απ' το 1350 (άγνωστο ποτέ άκριβώς). Όπως ήδη ανέφερα κάηκε το 1854 και άργότερα το 1890 ξανακτίστηκε σε μικρότερες διαστάσεις. Σήμερα έμεινα να το θυμίζουν λίγες πέτρες που δείχνουν -όχι και με πολλή σαφήνεια - τα θεμέλιά του και μερικές όνομασίες που διασώθηκαν και που χαρακτηρίζουν τοποθεσίες, όπου οι καλόγεροι τον καιρό της άκμής χρησιμοποιούσαν για να καλλιεργούν (Καλαμπόκια - άλωνάκι). Πάντως και σήμερα το μικρό εκκλησάκι παρ' όλο που δεν μπορεί να καυχθεί για τη δόξα του, προσφέρει εύκαιριες για ψυχική ανάταση και δέχεται πολλούς προσκυνητές τη μέρα που γιορτάζει (8 Σεπτέμβρη) τόσο απ' το χωριό όσο και απ' τη γύρω περιοχή.

Θά μπορούσε κανείς να γράψει πολλά για ένα χωριό τόσο όμορφο και τόσο ενδιαφέρον. Σίγουρα όμως θά έκανε τη διαπίστωση ότι δεν έχει άξιοποιηθεί όσο θάπρεπε.

Έλπιδά και πίστη ταυτόχρονα όλων των χωριανών είναι ότι θά άντικατασταθεί στη φράση «άναξιοποίητη Δαφνοσπηλιά» το έπίθετο με το αντίθετό του, πράγμα που θά σημάνει την πρόοδο, την εξέλιξη, την προκοπή, την εύημερία όλων.

Β' ΜΕΡΟΣ

Τα πολιτιστικά μνημεία της περιοχής Αγράφων

Το Μοναστήρι της «Παναγίας της Πελεκητής» στην Καρίτσα Δολόπων

Γράφει

Ο ΚΩΣΤΑΣ

ΠΑΪΣΗΣ

Ο ρόλος που έπαιξε όμως το μοναστήρι στα χρόνια της Τουρκοκρατίας δεν μας είναι γνωστός με ακρίβεια. Η άπευθείας σύνδεσή του με το Πατριαρχείο απ' τη μια του εξασφάλιζε κάποια ιδιαίτερα προνόμια (άπαγορευση σ' οποιαδήποτε τουρκική πολιτικοστρατιωτική αρχή ή ελληνική εκκλησιαστική να παρεμβαίνει στη λειτουργία του), απ' την άλλη όμως του δημιουργούσε αυξημένες υποχρεώσεις καθοριστικές για την όλη στάση του στην επαναστατημένη ελληνική κοινωνία της εποχής και της περιοχής μας. Το Πατριαρχείο εκτός από ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις, δεν έβλεπε με καλό μάτι τις εξεγέρσεις στην Ελλάδα επειδή ήταν ίσως αναγκασμένο να ζει κάτω από την ανασφάλεια της σουλτανικής «προστασίας» στην Πόλη και για τον λόγο αυτό υποχρέωνε τις σταυροπηγιακές μονές που ανήκαν άμεσα σ' αυτό να ακολουθούν την δική του πολιτική απέναντι στους Τούρκους και στους εξεγερμένους Έλληνες, την πολιτική της τυπικής ουδετερότητας. Έτσι τα μοναστήρια αυτά ήταν αναγκασμένα να μένουν στο περιθώριο, ή ελάχιστα και κρυφά να συνεισφέρουν στον αγώνα του λαού, για να μην δυσαρραστούν Τούρκους κι Έλληνες άρχοντες που αντιμάχονταν την Επανάσταση. Το μοναστήρι της «ΠΕΛΕΚΗΤΗΣ» εξ' άλλου ήταν όχι ιδιαίτερα άπρόσιτο, στην ισχυρή Τουρκική διοίκηση των Τρικάλων, ενώ διέθετε και περιουσία ακίνητη στα εδάφη της απόλυτα ελεγχόμενης απ' τους Τούρκους πεδινής Θεσσαλίας με αποτέλεσμα να δεσμεύεται στις όποιεςδήποτε ενέργειές του. Παρ' όλα αυτά η μονή λειτούργησε και σά κρυφά σχολειό - άλλ' όχι συγκροτημένο και με διαρκή δράση - όπως και όλες οι μονές των Αγράφων στο φούντωμα της επανάστασης και κυρίως μετά τις παρεμβάσεις του Πάτερ Κοσμά του Αιτωλού που επισκέφτηκε και προσκύνησε τα μοναστήρια της περιοχής κι έκανε κήρυγμα σε μεγάλη συγκέντρωση του λαού στη Νεβρόπολη.

Οι λιγοστοί καλόγεροι της ΠΕΛΕΚΗΤΗΣ δεν έμειναν αδιάφοροι στο μεγάλο εθνικό εκπαιδευτικό έργο. Σώζονται ακόμα δύο «θυμύσεις» μοναχών χαραγμένες σε τοίχο της μονής, όπου με μεγάλη οδύνη, αναφέρονται οι θάνατοι δύο μεγάλων δασκάλων του υπόδουλου Γένους, του Εύγενιου Γιαννούλη (Ιωαννούλη) στα Βραγγιανά, το 1682 και του μαθητή του Γόρδιου το 1729. Είτε οι δύο «εγάλοι αυτοί λ' γιοι» πέρασαν κι απ' την Πελεκητή, είτε κάποιοι μοναχοί αυτής υπήρξαν μαθητές τους, έπαιξαν αναμφίβολα σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης των Αγραφιωτών κι η αναφορά τους στην Πελεκητή είναι όπως ούποτε συγκινητική.

Δέν είναι γνωστό, ίσως γιατί αυτό γινόταν μυστικά, αν και ποιοί γνωστοί άρματωλοί και κλέφτες φιλοξενή-

θηκαν ποτέ στο μοναστήρι, πάντως είναι σίγουρο ότι η μονή αποτέλεσε προσωρινό καταφύγιο κυνηγημένων ή λαβωμένων επαναστατών, αλλά και ληστών στους νεώτερους κυρίως χρόνους. Ίσως μάλιστα, κατά την παράδοση, χρησιμοποιήθηκε κατά καιρούς και σαν μιά ιδιόρρυθμη «φυλακή» δαιμονισμένων.

Στις συνθήκες εκείνης της εποχής η ΠΕΛΕΚΗΤΗ ήταν αδύνατο να μὴν διέθετε κάποια στοιχειώδη όχύρωση - υπήρχαν άλλωστε ίχνη από πολεμιστές και προστατευτικά τοιχώματα στα χαμηλά σημεία της μονής - και αρκετά ίσως τουφέκια. Κι όλα αυτά φυσικά με την πρόφαση της αντιμετώπισης διάφορων όνομαστών και μη ληστών που λυμαίνονταν την περιοχή. Αυτή η μικρή όχύρωσή της και το άπατητο του τόπου κτίσης της έκαναν τη μονή απόρρητη. Έτσι είναι βέβαιο ότι γι' αυτούς τους λόγους γλύτωσε την καταστροφή της απ' τα σπύη των Τούρκαρβανιτών του πασά της Σκόδρας Μουσταή που έκαψε τον Ιούλη του 1823 την Καρίτσα και τους οικισμούς της ίσοπεδώνοντας όλες τις εκκλησίες τους μαζί και το μοναστήρι του Σωτήρος που βρισκόταν μόνο 500 μέτρα πιο κάτω από την Πελεκητή. Η παράδοση τό θέλει σαν θαύμα, αλλά μόνο η ύπαρξη καποιών τουφεκιών εμπόδιζε τό Σκόδρα πιασά να τό καταστρέψει. Επί πλέον η έπείγουσα εκστρατεία του γιά τό Μεσολόγγι δέν του άφηνε περιθώρια χρόνου να πολιορκήσει τη Μονή. Δέν τόν έδιέφερε άλλωστε η κατάκτηση της περιοχής, μόνο καταστροφές και λεηλασίες σκόπευε να κάνει. Σε σχετική «θύμηση» που σώζεται στό έσώφωλλο ενός εκκλησιαστικού βιβλίου της Πελεκητής αναγράφεται: «Τά γράφω διά θύμηση φόντας βγήκε ο Σκόντρας στ' Αγραφα κι έκαψε τά χωριά κι έκαψε και την Καρίτσα και πήρε όλο των τό βίος κινητόν και άκίνητον, 1823».

Με την άπελευθέρωση η Πελεκητή μαζί με την Καρίτσα βρέθηκαν πάνω στη γραμμή των συνόρων Ελλάδος - Τουρκίας, αλλά απ' τη μεριά της Τουρκικής επικράτειας. Όμως οι καλόγεροι μαζί με τους κατοίκους της Καρίτσας (42 οικογένειες τότες) και της Μπελοκομής (14 οικογένειες) μετατόπισαν τους συνοριακούς πασάλους που βρισκόταν στό ποτάμι της Καρίτσας πρós τό όροπέδιο του Καραμανώλη, έλευθερώνοντας «ντέ φάκτο»

την περιοχή τους παρά τις διαμαρτυρίες του Τούρκου δερβέναγα. Λίγο άργότερα στα χρόνια του Όθωνα όταν άποφασίστηκε η διάλυση των μικρών μοναστηριών (19.12.1833) η Πελεκητή είχε πίο λίγους από 6 μοναχούς κι έπρεπε να διαλυθεί και να κρατικοποιηθεί η περιουσία της. Οι κάτοικοι όμως Καρίτσας και Μπελοκομής, άρνήθηκαν να συμμορφωθούν με τόν νόμο αυτό και άπειλησαν να μετακινήσουν πάλι τους πασάλους και να βρεθούν στην Τουρκική επικράτεια, όποτε δέν υπήρχε πρόβλημα, γιατί εκεί δέν ίσχυε αυτός ο νόμος. Μπροστά στό λεπτό αυτό θέμα ο διοικητής Εύρυτανίας άπέφωρε να διαλύσει την Πελεκητή. Στις 14 Ιανουαρίου 1838 όμως ο διοικητής Εύρυτανίας Δ. Ιερομνήμων με έγγραφό του απ' τό Καρπενήσι πρós τό Υπουργείο Έσωτερικών επανέρχεται και προτείνει σε γενικές γραμμές να συγκεντρωθούν τά χωριά Καρίτσα και Μπελοκομής στον οικισμό Παλιομούχα της Καστανίας όπου με την περιουσία της Πελεκητής να ιδρυθεί εκεί νέος ναός με έφημέριο τόν ηγούμενο της μονής ή όποια θά άνήκει πια στό νέο ναό σαν παρεκκλήσι του. Έτσι θά σωθεί και η άξιοπρέπεια της Κυβέρνησης απ' την «κλοπή» απ' την Τουρκία άφου θά άπομείνουν πια χωρίς άξια. Απ' όλα αυτά όμως δέν έγινε τίποτα. Η Πελεκητή συνέχισε να υπάρχει και υπάχθηκε στη νεοδημιουργημένη Αυτόκέφαλη Εκκλησία της Ελλάδας, (1833, που αναγνωρίστηκε έπίσημα από τό Πατριαρχείο μόλις τό 1850) και ειδικότερα στό δήμο Κτημενίων και στή Μητρόπολη Ναυπακτίας και Εύρυτανίας μέχρι πρόσφατα που υπάχθηκε στή Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος.

Η πολύχρονη εγκατάλειψη του μοναστηριού στα νεώτερα χρόνια ήταν έπόμενο να του προξενήσει πολλές καταστροφές. Σήμερα δέν είμαστε σε θέση να ξέρουμε τι υπήρχε παλιά και τι χάθηκε, γιατί κανένας ίσως δέν μπορούσε να

έκτιμήσει την άξια των κειμηλίων που χάθηκαν με πολλούς τρόπους.

Απ' την πλούσια και σπάνια σειρά βιβλίων και χειρογράφων της μονής δέν έχουν άπομείνει σήμερα παρά ελάχιστα κακοδιατηρημένα βιβλία τυπωμένα τά πίο πολλά τόν περασμένο αιώνα στή Βενετία. Τά περισσότερα και καλύτερα μεταφέρθηκαν στή Μητρόπολη Ναυπακτίας για φύλαξη και κανένας δέν ξέρει που βρισκονται σήμερα. Τον Ιούνη του 1931 κλάπηκε απ' τη μονή τό μεγάλος άξιας Άγιο Ποτήριο από Καρδιτσιώτες ιερόσουλους, αλλά βρέθηκε τό 1935.

Τό Νοέμβρη του 1966 κλάπηκε πάλι τό ίδιο διακοπότηρο καθώς και οι λειψανοθήκες του Άγιου Χαράλαμπος και Άγίας Μαρίας που φυλάγονταν στον Άϊ Γιάννη Καρίτσας από Καρδιτσιώτες και άλλους ιερόσουλους για να βρεθούν και πάλι λίγο άργότερα εκτός απ' τό λείψανο της Άγίας Μαρίας.

Ανάμεσα στα άλλα άξιόλογα κειμήλια είναι ένας άριστος τέχνης Ξυλόγλυπτος σταυρός, ή πολύ παλιά εικόνα της Παναγίας της Πελεκητής, ένα διακοπότηρο του 1500 με έπιγραφή: «ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΠΕΛΕΚΗΤΗΣ ΚΑΡΥΝΤΖΑΣ» πολλές βυζαντινές εικόνες, περιτεχνα Ξυλόγλυπτα τέμπλα, έλαφρά λεηλατημένα και τό σύνολο των τοιχογραφιών της μονής, πολλές απ' τις όποιες έχουν άρχισει να καταστρέφονται από την ύγρασία λόγω της καταστρεμμένης όροφής αλλά και λόγω του άδιάκοπου καψίματος κεριών και καντηλιών.

Κάτω από την κυρίως μονή υπάρχουν χώροι παλιών άποθηκών και κελλιών και πάνω χώροι στοιχειώδους φιλοξενίας προσκυνητών. Παλιότερα πλήθη προσκυνητών συνέρρεαν εδώ για προσκύνημα προσκομίζοντας μεγάλα έσοδα στό μοναστήρι, αλλά τόσο ή Μητρόπολη Ναυπακτίας και Εύρυτανίας παλιά όσο και ή Θεσσαλιώτιδος όπου άνήκει τελευταία, άδιαφορήσαν για την τύχη του, ενώ καρπούσαν τά έσοδάτου. Δέν πρέπει, πάντως να παραλείψουμε να αναφέρουμε και τις ευθύνες - από άδιαφορία ή άγνοια δέν έχει σημασία - των ντόπιων κοινοτικών άρχών.

Τό Υπουργείο Πολιτισμού έχει ανακηρύξει τό μοναστήρι διατηρητέο Βυζαντινό μνημείο, και διαθέσει παλιότερα κάποια χρήματα για έπισκευές. Όμως χρειάζονται πολλά να γίνουν ακόμα για την όριστική διάσωση και ανάδειξη του μοναστηριού. Ηλεκτροδότηση, τηλεφωνο, βελτίωση δρόμου, δημιουργία μεγάλου ξενώνα για τουριστική άξιοποίηση και πριν απ' όλα αυτά, φυσικά χρειάζονται έργα για την συντήρηση του ίδιου του μοναστηριού, που κινδυνεύει άμεσα.

Δέν υπάρχουν άλλα περιθώρια, έφτασε τό πληρώμα του χρόνου να σωθεί τό μοναστήρι της Παναγίας της Πελεκητής, γιατί άποτελεί μοναδικό ιστορικό και πολιτιστικό μνημείο στην περιοχή μας.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΛΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ
ΠΡΟΚΑΤ-ΣΠΙΤΙΑ

PROFLOR

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΣΤΗ ΣΕΚΛΙΖΑ ΜΕ 5-1

Αναγέννηση - Αγραφιώτες σέ φιλικό αγώνα

Φιλικός αγώνας πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 21 Μαρτίου στο γήπεδο Καλλιθήρου μεταξύ των ομάδων: ΜΙΚΤΗ ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ - ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ.

Η συνάντηση οργανώθηκε από την Ένωση Αγραφιωτικών χωριών στα πλαίσια των προσπαθειών της για ανάπτυξη και καλλιέργεια του αθλητισμού στην περιοχή Αγράφων.

Στόν αγώνα παραβρέθηκαν αρκετοί φιλάθλοι από τα χωριά των Αγράφων και την Καρδίτσα, οι

οποίοι παρακολούθησαν έναν πραγματικά ωραίο αγώνα μ' αρκετές φάσεις και γκολ. Το τελικό αποτέλεσμα 5-1 υπέρ της Αναγέννησης ήταν φυσιολογικό, αφού απέναντι στους γυμνασμένους και φορμαρισμένους παίκτες της Αναγέννησης παρατάχθηκαν παίκτες από διαφορετικά σωματεία χωρίς προπόνηση και που για πρώτη φορά έπαιξαν μαζί.

Τά γκολ πέτυχαν οι: Κοντακώστας 3, Λάμπας, Παπαευαγγέλου και Φούντας για τους Αγραφιώτες. Τόν αγώνα διαιτήτευσε με εξαι-

Φάση από την συνάντηση Μικτής - Αναγέννησης

ρετική επίτευξη ο κ. Γιαννέλος. Η Ένωση Αγραφιωτικών χωριών εύχαριστεί θερμά το Α.Σ. και ποδο-

σφαιριστές της Αναγέννησης και τους εύχεται νίκες στο πρωτάθλημα.

ΜΠΕΛΟΚΟΜΥΤΗΣ: ΕΝΑ ΟΜΟΡΦΟ ΧΩΡΙΟ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

Συνέχεια από τη σελίδα 9

και παράρτημα του συλλόγου στην Καρδίτσα με 34 μέλη.

Ο Σύλλογος δημιούργησε παιδική βιβλιοθήκη στο χωριό. Αγόρασε στερεοφωνικό με δίσκους ελληνικών τραγουδιών για τις γιορταστικές εκδηλώσεις. Με έξοδα του Συλλόγου τοποθετήθηκαν μεγάλα φωτιστικά ύδραργύρου στον κεντρικό δρόμο και τοιμεντοστρώθηκαν δύο δρόμοι του χωριού. Ο Σύλλογος αγόρασε από την Κοινότητα έκταση έξι στρεμμάτων για την κατασκευή ξενοώνα και να χορηγήσει οικοπέδα σ' όσους επιθυμούν να κτίσουν σπίτια στο χωριό.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ κ. ΓΙΑΝΝΗ ΣΥΡΓΓΑΝΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε τι έργα πρόκειται να γίνουν φέτος στο χωριό μας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Φέτος προγραμματίστηκαν και χρηματοδοτήθηκαν αρκετά έργα για το χωριό μας. Χορηγήθηκε πίστωση 25 εκ. για την ασφαλτόστρωση του δρόμου Νεχώρι - Μπελοκομύτη - Καρδίτσα. Για τον εμπλουτισμό του υδραγωγείου της Κοινότητας από τις πηγές της Λεορδας έχουμε πίστωση 2,3 εκ. και ελπίζουμε τα καλοκαίρι να μὴν έχουμε πλέον έλλειψη νερού.

Για την τοιμεντοστρώση των δρόμων του χωριού έχουμε πίστωση 3,3 εκ. και ελπίζουμε να φτιάξουμε τους περισσότερους δρόμους. Για το Κοινοτικό κατάστημα και το Αγροτικό Ιατρείο έχουμε πίστωση 1,5 εκ. δρχ. και ελπίζουμε να γίνει το ξεκίνημα και ο σκελετός του κτιρίου. Για την πλατεία ή μελέτη προβλέπει δαπάνη 4 εκ. έχουμε πίστωση 2 εκ. θα δημιουργήσουμε

τά έργα υποδομής μ' αυτά. Υπάρχει ακόμη μία πίστωση 500 χιλ. δρχ. για την άμμοχαλικόστρωση του δρόμου προς τον οικισμό «Κέδρου» επίσης και πίστωση 200 χιλ. δρχ. για τοποθέτηση άναμεταδότη της ΕΡΤ γιατί το χωριό μας δεν έχει καλή λήψη στην τηλεόραση.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι έργα νομίζετε ότι πρέπει ακόμα να γίνουν στο χωριό μας, για να ξαναζωντανέψει οικονομικά και πληθυσμιακά;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρώτα πρέπει να αποπερατωθούν τα έργα που ξεκινάμε φέτος. Να γίνει προστατευτικό αulάκι των όμβριων υδάτων πάνω από το χωριό, για ν' αποφύγουμε δυσάρεστες συνέπειες από κατολισθήσεις, μιά και το χωριό μας είναι κτισμένο σε επικλινή πλαγιά. Να αρχίσει έργο αποχέτευσης και κάλυψης του κεντρικού άγωγού (ρέμα-

τος). Να γίνει διάταξη και άλλων αγροτικών και δασικών δρόμων. Να γίνουν και άλλες ποτίστρες για την κτηνοτροφία. Να γίνει συστηματικό ιχθυοτροφείο σε συνεταιριστική βάση με έταίρους νέους του χωριού. Να γίνουν χώροι αναψυχής στο «Νικολάκη», στο ποτάμι, στα Καναλάκια, στο παλιομανάστηρο, για να γίνουν πόλοι έλξης των τουριστών.

Να γίνει χιονοδρομικό κέντρο στα «Ελατάκια» Πλάζ για το καλοκαίρι στη λίμνη κάτω απ' το χωριό μας. Να γίνει τουριστικό περίπτερο κάτω από το πάρκο Σκαμούλες, όπου είναι τώρα ο μαλόκεδρος και έχει μεγάλη θεα και όμορφιά όλη η περιοχή.

Όταν γίνουν αυτά θα μπορούμε κι' έμεις να κάνουμε ένα αντίμωμα όλων των Αγραφιωτικών χωριών σε μιά απ' τις τόσο όμορφες τοποθεσίες της Κοινοτήτάς μας.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ

(Συνέχεια από τη σελίδα 11)

πιστώσεις δεκάδων εκατομμυρίων.

10. ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΣΙΟΥ ΤΟΥ Ν. 1262/82 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΤΑ

Ο Νόμος 1262/82 περί κινήτρων παρέχει ως γνωστόν τεράστιες δυνατότητες στους ιδιώτες αλλά κύρια στους ΟΤΑ και τους Συνεταιρισμούς να επενδύσουν επιδοτώντας τους με ποσά που φτάνουν μέχρι και τὸ 65% τῆς συνολικῆς επένδυσης.

Έχουν εγκριθεί από τὸ Υπουργείο Ἐθνικῆς Οικονομίας πιστώσεις άνω τού 1,5 δις για επενδύσεις μέσω τού Ν. 1262/82.

Σε συνδυασμό με άλλες επιδοτήσεις αγοράστηκαν οί βαμβακοσυλλεκτικές μηχανές, λειτουργεί κερδοφόρα ἡ Κοινοτική Ἐπιχείρηση Λουτρών Σμοκόβου, άνεγείρονται χώροι άποθήκευσης προϊόντων από τούς Συνεταιρισμούς, αγοράζονται θερμοαλωνιστικές και ψευαστικές μηχανές, άνεγείρονται χώροι πολλαπλῆς χρήσης (Πνευματικά Κέντρα κλπ) από τῆς Κοινότητες εγκρίθηκε πρόσφατα Κοινοτικο-Συνεταιριστική επιχείρηση επένδυσης 250 εκ. για παραγωγή κρέατος και γαλακτοκομικῶν προϊόντων, μελετώνται επιχειρήσεις παρασκευῆς άδρανῶν υλικῶν, άνεγείρονται οί Ξενώνες Νεοχωρίου, Καστανιάς, Πεζούλας κλπ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στό νομό τῆς Καρδίτσας λειτουργούν ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ οί θεσμοί τού Δημοκρατικού μας Πολιτεύματος, κατοχυρώνοντας τῆν Λαϊκή Κυριαρχία, και άναγορεύοντας τὸ Λαό σε πρωταγωνιστή τῆς πορείας για τῆν Πρόοδο και τῆν Εύημερία του.

Τὸ Νομαρχιακό Συμβούλιο πού είναι τὸ όργανο τῆς Ἀποκεντρω-

μένης Δημοκρατικῆς Ἐξουσίας, συνεδριάζει πάντοτε ΑΝΟΙΧΤΑ και με τῆ συμμετοχή όλων τῶν φορέων προγραμματίζει ὀρθολογιστικά, αξιοκρατικά και χωρίς παρεμβάσεις από κανένα. Οί εκπρόσωποι τῶν ΟΤΑΡ τού Νομού δεν εχουν άνάγκη να άπενυθθούν σε παράγοντες μέσα και έξω από τὸ Νομό για να προωθήσουν τῆ λύση τῶν προβλημάτων του τόπου τους.

Κατοχύρωσαν με τῆν συμμετοχή τους τῆν άναβάθμιση τού θεσμοῦ τῆς Τ.Α. και χωρίς ταπεινώσεις και διατεταγμένα «εὐχαριστήρια» με αξιοπρέπεια πού άρμόζει στό λειτουργιμά τους, βλέπουν με ικανοποίηση ὅτι ἡ Πολιτεία πλέον παρέχει Σ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤῆΣ τὰ κατοχυρωμένα συνταγματικά δικαιώματά τους.

Οί τομείς πού αναφέρθηκαν ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΛΕΙΠΤΟΜΕΡΕΙΑΚΑ προηγούμενα, δείχνουν με σαφήνεια ὅτι ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΠΟΡΕΙΑ χαρακτηρίκε στό Νομό μας πού για δεκαετίες δυστυχώς ήταν ουραγος τῶν Οικονομικῶν και Κοινωνικῶν εξελίξεων. Χρειάζονται βέβαια ακόμα πολλά να γίνουν για να μπορούμε να πούμε ὅτι κατακτήσαμε ὀχι πολλά, αλλά αυτά, πού άλλοι ΝΟΜΟί εχουν κατακτήσει από δεκαετίες. Η αισιοδοξία μου όμως στηρίζεται σε χειροπιαστές άποδείξεις και μπορώ να ισχυριστώ ὅτι άν δεν αλλάξαμε όλα τὰ πράγματα ΑΛΛΑΞΑΜΕ ΟΜΩΣ ΡΙΖΙΚΑ ΤΗ ΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ.

Πιστεύω άκράδαντα ὅτι με τῆν συμμετοχή και βοήθεια όλου τού Λαού, πού μέχρι σήμερα ήταν συγκινητική, θα μπορέσουμε να άπορροφήσουμε τῆς πιστώσεις του 1985 πού αναλογικά σε όλους τούς τομείς, υπερβαίνουν πλέον, με τὰ τελευταία στοιχεία τὰ 10 δις.

Α Γ Ρ Α Φ Α

Από την αρχαιότητα ως την τουρκοκρατία

Β' ΜΕΡΟΣ

Γράφει ο Λάμπρος Γριβέλλας

Σύμφωνα με όσα αναφέρει ο βυζαντινός χρονικογράφος Μιχαήλ Ψελλός, η περιοχή ονομάστηκε Αγραφα τον 8ο μ.Χ. αιώνα. Ο αυτοκράτορας Κων/νος Κοπρώνυμος (741 - 755) την εποχή των εικονομαχιών, θέλοντας να πληροφορηθεί αν εκτελέστηκαν οι διαταγές του για την απομάκρυνση των εικόνων από τους ναούς, έστειλε εξάρχους σ' όλα τα μέρη της αυτοκρατορίας. Όταν οι αυτοκράτορα αποσταλμένοι έφτασαν στην περιοχή Αγράφων, οι κάτοικοι, φύσει συντηρητικοί, όχι μόνο δε συμμορφώθηκαν με τις αυτοκρατορικές εντολές, αλλά θανάτωσαν τους αποσταλμένους ως αιρετικούς και

ιερόσυλους.

Ο αυτοκράτορας, όταν πληροφορήθηκε το γεγονός, οργίστηκε πολύ, αλλά μη έχοντας τη δυνατότητα να υποτάξει και να τιμωρήσει τους όρεσιβίους υπηκόους τους, διέταξε να διαγράψουν την περιοχή από τους χάρτες της αυτοκρατορίας. Έτσι η περιοχή ονομάστηκε Αγραφα.

Τρίτη έκδοση για την ονομασία των Αγράφων η οποία υποστηρίζεται από τους Άραβινο, Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Ιεζεκιήλ κ.ά. είναι ότι, η περιοχή ονομάστηκε έτσι

γιατί οι Τούρκοι δεν κατόρθωσαν να την εγγράψουν στα φορολογικά τους βιβλία εξ αιτίας του δύσβατου, όρεινού και τελείως άγονου εδάφους της, αλλά και της ανυπατάξιας των κατοίκων της.

Η υπόθεση αυτή μάς κολακεύει έμάς τους Αγραφιώτες, γιατί φαίνεται σαν ύψιστη αντίστασιακή πράξη των προγόνων μας στον πύθον βάρβαρο κατακτητή και φανερώνει το άδούλωτο και φιλελεύθερο φρόνημά της. Πράγματι η υπόθεση αυτή αληθεύει ως προς το σημείο ότι οι Τούρκοι κατά την πρώτη περίοδο

της δουλείας δε μπόρεσαν να υποτάξουν τους όρεινους κατοίκους της περιοχής, και διότι αυτή δεν παρουσίαζε μεγάλο ενδιαφέρον από οικονομικής πλευράς αλλά προπαντός διότι οι όρεινοι ήταν ανυπότακτος και δεν υπήρχε δυνατότητα εγκατάστασης τουρκικών πληθυσμών στην περιοχή, οι οποίοι θα διευκόλυναν την εισπραξη των φόρων. Αντίθετα τα 15 χωριά της Πίνδου ανατολικά του Καλαμά, τα Γραμμενοχώρια, υποτάχθηκαν στους Τούρκους χωρίς αντίσταση και γράφτηκαν στα χαρτιά της κατοχής (Γραμμένα - Γραμμενοχώρια).

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

Η έννοια του πολιτισμού και το πολιτιστικό κίνημα

Ζούμε σε μία εποχή πολιτιστικής έκρηξης

Τό πολιτιστικό κίνημα τα τελευταία χρόνια έχει απλώσει τα φτερά του ως τον πιο απομακρυσμένο οικισμό της ελληνικής υπαίθρου.

Τα Αγραφιώτικα χωριά με τους Πολιτιστικούς τους Συλλόγους και με την ιστορική, όπως θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, πρωτοβουλία για τη συνένωση τους και την ίδρυση της Ένωσης Αγραφιώτικων Χωριών, των τέως Δήμων Δολοπών και Ίταμου σε πρώτη φάση, και για κοινή δράση και συμπόρευση, έδωσαν έντονο το παρόν, αντίξιο άλλωστε του ιστορικού και πολιτιστικού τους παρελθόντος, στο πανελλήνιο πολιτιστικό κίνημα των ημερών μας.

Και επειδή ένας από τους βασικούς σκοπούς των Πολιτιστικών Συλλόγων και αναμφισβήτητα ο σπουδαιότερος, όπως μαρτυρεί και η ονομασία τους (Μορφωτικός, Πολιτιστικός Σύλλογος κτλ) και κατ' επέκταση και της Ένωσης Αγραφιώτικων Χωριών, είναι ο πολιτιστικός, κρίθηκε απαραίτητο να γίνει μία σύντομη θεώρηση από φιλοσοφική, έκλαικευμένη όσο είναι δυνατό, και περιορισμένη βέβαια άποψη της έννοιας του πολιτιστικού μας κινήματος.

Για να κατανοήσουμε καλύτερα την έννοια του πολιτιστικού μας κινήματος που σημειώνει στην εποχή τούτη εξαιρετική άνθηση με τη δράση κρατικών φορέων και ομάδων, όπως είναι οι Μορφωτικοί και Πολιτιστικοί Σύλλογοι, πρέπει να γνωρίζουμε την έννοια του πολιτισμού.

Τι έννοια Πολιτισμό; Τι θέλουμε και τι επιδιώκουμε; Τι είναι πολιτιστική εκδήλωση και ποιά τα χαρακτηριστικά που την προσδιορίζουν; Τι είναι μόρφωση; Ποιό πρέπει να είναι το πολιτιστικό ιδεώδες;

Οι λέξεις τελευταία έχουν χάσει την έννοιολογική σημασία τους. Γίνεται συστηματική κακοποίηση τους. Ας θυμηθούμε μόνο με πόση ευκολία χρησιμοποιείται ο όρος Δημοκρατία και από τους πιο αντι-

δραστικούς και αντιδημοκρατικούς, τους πραξικοπηματίες, τους δικτάτορες και έχθρους της Δημοκρατίας.

Καθημερινά ακούμε να χρησιμοποιούνται, κατά κόρο, όροι που έχουν σχέση με τον πολιτισμό, όπως πολιτιστικός σύλλογος, πολιτιστικές εκδηλώσεις, λαϊκός πολιτισμός, πολιτιστικό καλοκαίρι κτλ.

Είναι τόσο πλατιά η έννοια του πολιτισμού, που θα ήταν όχι μόνο ματαιοπονία, αλλά και άσυχωρητη έπιπολαότητα και άνευθυνότητα κάθε απόπειρα να επιχειρηθεί να γίνει ανάλυση του πολιτιστικού φαινομένου στο σύντομο αυτό κείμενο της εφημερίδας μας.

Όχι. Δεν θα επιδιώξω κάτι τέτοιο. Μερικές μόνο σκέψεις θα εκθέσω που θα συντελέσουν, ίσως, στην καλύτερη προσέγγιση και κατανόηση του πολιτισμού.

Και αξίζει, νομίζω να αναφέρω, πριν απ' όλα εδώ, έναν πολύ αξιολογικό ορισμό του πολιτισμού που θα βοηθήσει, όπως πιστεύω, να βγούμε από τη σύγχυση και την ασάφεια που επικρατεί γύρω από τον όρο, ορισμό που έδωσε ο μεγάλος Γερμανός φιλόσοφος Γουλιέλμος Χούμπολντ: «Πολιτισμός είναι τα προϊόντα του σκληρού αγώνα του ανθρώπου έναντι της φύσης και του ακόμα σκληρότερου έναντιον του εαυτού του». Μπορούμε τώρα να προχωρήσουμε. Από την πάλη, τον αγώνα του ανθρώπου έναντιον της φύσης προκύπτει ο μηχανικός, ο τεχνικός πολιτισμός. Από την πάλη δέ του ανθρώπου έναντιον του εαυτού του προκύπτει ο έσωτερικός, ο πνευματικός και ο ψυχικός πολιτισμός ή CULTURA ANIMI (= καλλιέργεια της ψυχής), κατά τη φράση του Κικέρωνα.

Ο ψυχικός πολιτισμός, με την έννοια αυτή, είναι αγώνας για την κατάκτηση της ήθικης ελευθερίας.

Την αδιάκοπη αυτή πάλη του ανθρώπου για την άνοδο, την ολοκλήρωση, την τελειοποίησή του και την κατάκτηση των αξιών του πολιτισμού συμμερίζεται ο Έθνικός μας ποιητής Κωστής Παλαμάς, με

Γεωργίου Αναστ. Ντόλκερα

τους ύψηλης ποιητικής τελειότητας υπέροχους στίχους του στο «Δωδεκάλογο του Γύφτου» (ΛΟΓΟΣ ΕΝΑΤΟΣ - ΤΟ ΒΙΟΛΙ):

«Και ρίξου σά σπαθί δοξάρι προς την τετραδίπλη χορδή και χτύπα την και σπάραξέ την ή αρμονία να γεννηθεί.

Γιατί κι ο κόσμος ο βαθύς γεννιέται πάντα άπόνα πάλεμα σά δοξαριού με μία χορδή».

Τη τραγική αντίνομια μεταξύ φυσικού και ήθικου νόμου, τον αγώνα που είναι υποχρεωμένος να διεξάγει ο άνθρωπος έναντιον της ίδιας το της φύσης, των παθών και αδυναμιών του και των έσωτερικών του παρορμησεών εκφράζουν με τρόπο ασύγκριτα μεγαλειώδη και οι παρακάτω ύψιπετείς στίχοι του Παλαμά:

«Ένας ο έχθρός τ' άλλα ίσκιοι, μοναχός υπάρχει.....

.....ρέει στο αίμα μας βαθιά.

Τόν πόλεμο για να χτυπήσετε πολεμάρχοι στα ίδια κορμιά σας άκονιστε τά σπαθιά

Κι ο άμολότης πόλεμος κι ο πιο βαρύς αγώνας του ίδιου έμένα ο πόλεμος με μένανε τόν ίδιο»

Και ο Μ. Βασίλειος στο βιβλίο του «Παραινέσεις προς τους νέους» (κεφ. 9) γράφει: «Τραχεία μέν πρώτον και δύσβατος και ιδρώτος συχνού και πόνου πλήρης ή προς άρετήν φέρουσα και άνάτης όδός».

Όμως αυτός είναι ο προορισμός του ανθρώπου, η άνοδος, η άπόκτηση της ήθικης ελευθερίας, η δημιουργία πολιτισμού. «Η ήθικη αξία της ζωής», γράφει ο Ίωάν. Θεοδωρακόπουλος «έγκειται άκριβώς στην ένταση που γεννιέται μεταξύ του φυσικού νόμου και του ήθικου νόμου» (Φίλος. Ηθική, σελ. 171).

Βιάζομαι να διακόψω την φιλοσοφική αυτή θεώρηση του πολιτισμού. Θέλω μόνο να τονίσω την άνάγκη ο τεχνικός και ο πνευματικός πολιτι-

σμός να βρίσκονται σε άρμονική ίσορροπία. Στην εποχή μας η ίσορροπία αυτή έχει διασαλευτεί σε βάρος του πνευματικού πολιτισμού.

Πρέπει άκόμη να γνωρίζουμε ότι τά έπιτεύγματα του θαυμασίου, του λαμπρού ελληνικού πολιτισμού της κλασικής αρχαιότητας, ο οποίος άπετέλεσε τόν πυρήνα του εύρωπαϊκού και γενικότερα του σημερινού πανανθρώπινου πολιτισμού, ή φιλοσοφία, οι έπιστήμες, οι καλές τέχνες αρχιτεκτονική, γλυπτική, λογοτεχνία, ποίηση, θέατρο κλπ. είναι προϊόντα του πνευματικού πολιτισμού.

Σήμερα χρησιμοποιείται εύρυτερα ή λέξη «κουλτούρα». Η κουλτούρα δεν πρέπει να θεωρείται σαν κατάκτηση της γνώσης, σαν μάθηση, αλλά ψυχική καλλιέργεια, μόρφωση, πλήρης και άρμονική ανάπτυξη του ανθρώπου, όρθή ιεράρχηση των αξιών του πολιτισμού, ευγένεια, λεπτότητα, άνθρωπισμός. Έκείνο το όποιο πρέπει να υπολογίζεται περισσότερο στον καλλιεργημένο ά περισσότερο στον καλλιεργημένο άνθρωπο, δεν είναι οι ιδιαίτερες και πολλές γνώσεις στον επαγγελματικό τομέα, αλλά τά πνευματικά και ήθικά έφοδια, ή συναίσθηση του καθήκοντος, ή κοινωνικότητα και ο άλτρουισμός και θα προσθέσω άκόμη ή βαθιά πίστη στα ιδεώδη της ειρήνης, της έλευθερίας και της δημοκρατίας, προϋποθέσεις άπαραίτητες για την συνεχισή της ζωής, της κοινωνικής προόδου και της δημιουργίας κάθε πολιτισμού.

Δεν έπεκτεινόμενι σε άλλες λεπτομέρειες. Μέ τις λίγες αυτές σκέψεις τελειώνω, χωρίς να διατηρώ την ψευδαισθηση ότι έχω καλύψει τό θέμα. Αντίθετα πιστεύω ότι ελάχιστες πολύ βιαστικές νύξεις έχουν γίνει σχετικά. Σκοπός μου ήταν να δώσω όρισμένα ερεθίσματα, να δημιουργήσω έναν προβληματισμό γύρω από τό πολιτιστικό μας ιδεώδες που θα ήταν δυνατό, ίσως, να βοηθήσει, κατά κάποιο τρόπο, να αντιμετώπισουμε μελλοντικά με περισσότερη έπιτυχία τά προβλήματα του πολιτιστικού μας κινήματος.

Η δημιουργία ξυλουργικού εργοστασίου στην περιοχή των Αγράφων

Από τη σύσκεψη για την Ξυλουργική Βιομηχανία.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ Ξυλουργικού εργοστασίου στην περιοχή των Αγράφων τα προβλήματα υλοποίησής του καθώς και η κατάσταση των δασών του νομού, εξετάστηκαν την Πέμπτη 28 Μαρτίου σε ειδική σύσκεψη στα γραφεία της εφημερίδας μας, υπό την προεδρία της κ. Μόσιαλου προϊσταμένης της περιφερειακής ανάπτυξης Θεσσαλίας και τη συμμετοχή των κ.κ. Σαπουνά, Νάκα της ίδιας υπηρεσίας του κ. Μπασδέκη δασολόγου, δύο ειδικών συμβούλων της Νομαρχίας Καρδίτσας και έκ-

προσώπων των κοινοτήτων των Αγράφων.

Η ΣΥΣΚΕΨΗ

Στις 6.30 περίπου το απόγευμα, άρχισε η σύσκεψη με μία σύντομη εισήγηση του κ. Τσαντήλα προς τους φιλοξενούμενους, τονίζοντας την ανάγκη δημιουργίας Ξυλουργικού εργοστασίου, λέγοντας ότι λύνεται κατά πολύ το πρόβλημα της ανεργίας των δασεργατών κι' ότι θα εκμεταλλεύεται και η μεγάλη ποσότητα Ξυλείας που κάθε χρόνο σαπίζει στα δάση. Διευκρίνησε δε

- ΑΝΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΗ Η ΔΑΣΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
- ΑΝΑΓΚΗ ΤΕΧΝΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
- ΑΝΕΡΓΟΙ ΟΙ ΔΑΣΕΡΓΑΤΕΣ

ότι το εργοστάσιο δεν πρόκειται να είναι ιδιοκτησία της περιοχής Αγράφων, αλλά όλου του όρεινου όγκου του νομού. Ζήτησε τέλος από την κ. Μόσιαλου να ενημερώσει τους ενδιαφερομένους εκπροσώπους για τις προϋποθέσεις ίδρυσης αυτής της Ξυλουργικής συνεταιριστικής επιχείρησης.

ΤΕΧΝΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Στη συνέχεια η κ. Μόσιαλου

βασικότητα της σύνταξης της τεχνοοικονομικής μελέτης ενώ είπε ότι ο 1262/82 προβλέπει 65% επιδότηση στις συνεταιριστικές επιχειρήσεις και ότι χρειάζεται 15% οικονομική συμμετοχή απ' τις κοινότητες ή τους εργαζόμενους.

ΑΝΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΗ ΔΑΣΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Στην ανεκμετάλλευτη δασική πα-

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΑΝΤΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

παίροντας το λόγο είπε ότι για τέτοιες επιχειρήσεις δεν έχουν γίνει οι ανάλογες μελέτες, εκτός από μία προσπάθεια του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας που όμως δεν ασχολήθηκε ειδικά με το Ξύλο.

Καταλήγοντας έπεσήμανε την ανάγκη τεχνοοικονομικής μελέτης που πρέπει να συνταχθεί πριν γίνουν οι όποιες προτάσεις.

65% ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ

Άμεσα μετά ο κ. Σαπουνάς ανέλαβε την ανάλυση του Ν. 1262/82 περί συνεταιριστικών επιχειρήσεων, τονίζοντας την ωφέλεια των ομαδικών προσπαθειών απ' αυτό το νόμο. Αναφέρθηκε κι' αυτός στη

ραγωγή και στη μεγάλη ποσότητα των κρατικών δασών αναφέρθηκε ο κ. Μπασδέκης έπειτα, για να καταλήξει ύστερα από μία σειρά στοιχείων για τις δασικές εκτάσεις, ότι το Ξυλουργικό εργοστάσιο συμβάλει ουσιαστικά στην καταπολέμηση της ανεργίας των δασεργατών που μαστίζει την περιοχή και στη καλύτερη εκμετάλλευση του Ξύλου.

Τέλος ο κ. Μπότοσης, πρόεδρος του δασικού συνεταιρισμού Καστανιάς έκανε μία ανασκόπηση των ενεργειών των δασικών συνεταιρισμών, για να τελειώσει η σύσκεψη με την υπόσχεση των εκπροσώπων της ΥΠΑΘ για αναπτυξιακή μελέτη της περιοχής.

ΛΑΪΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΓΡΑΦΩΝ

Έχοντας σαν στόχο την ανύψωση του κοινωνικού, πολιτιστικού και οικονομικού επιπέδου των κατοίκων των χωριών μας η Ένωση Αγραφιότικων Χωριών, υλοποίησε την πρόταση του κ. Γιώργου Ντόλκερα (εισηγητή στο Α' συνεδριο - Πολιτιστική κίνηση Μνημεία των Αγράφων) για δημιουργία ΛΑΪΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ.

Τη συγκρότηση δηλαδή ομάδας επιστημόνων ειδικευμένων σε θέματα: Υγείας, Γεωργίας, Κτηνοτροφίας, Δασών, Ιστορίας, Πολιτισμού, Ισότητας των δύο φύλων κλπ. οι οποίοι θα επισκέπτονταν το χωριό μας για ενημέρωση, διάλογο και προβληματισμό των κατοίκων.

Ηδη από τις 21 Μαρτίου άρχισε η λειτουργία του Λαϊκού Πανεπιστημίου από την ικανότητα Αμπελικού και συνεχίστηκε στις κοινότητες Απιδιάς 31 Μαρτίου, Ραχούλας 6 Απριλίου, και φυσικά προγραμματίζονται άλλα χωριά.

Αναπτύχθηκαν τα θέματα: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, από τον Γεωπόνο κ. Καρακώστα Γιάννη.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ από τον κτηνίατρο κ. Τζέλο Θωμά. ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ-

Στιγμιότυπο από το Λαϊκό Πανεπιστήμιο στην Απιδιά.

ΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ από την κ. Ξανθοῦδη Γεωργία - Πιτσαριώτη, και ΑΓΡΑΦΑ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ, από τον κ. Λάμπρο Γριβέλα.

Σ' όλες τις εκδηλώσεις μαζικότητα ήταν η συμμετοχή των κατοίκων των εκπροσώπων των φορέων και της εκκλησίας.

Οι κάτοικοι με συνεχές ενδιαφέρον, παρακολουθούν τις όμιλίες και βοηθούν ώστε να έντοπίζονται

άρκετά προβλήματα. Η δίψα για μάθηση και ενημέρωση των κατοίκων είναι η επιβράβευση των επιστημόνων που συμμετέχουν στο Λαϊκό Πανεπιστήμιο που επί πλέον, προσφέρονται έντελώς άφιλοκερδώς.

Η ικανοποίηση και ένθουσιασμός των κατοίκων για το Λαϊκό Πανεπιστήμιο δικαίωσε την ενέργεια της Ένωσης Αγραφιότικων Χωριών να προχωρήσει στην θεσμοθέτησή του

και επιβάλλει τη συνεχή λειτουργία του, σ' όλες τις κοινότητες τώρα που οι καιρικές συνθήκες το επιτρέπουν.

Ελπίζουμε ότι η πολιτεία θα ενδιαφερθεί έμπρακτα για την πραγματικά συγκινητική προσπάθεια που καταβάλλεται και να ενισχύσει ουσιαστικά την Ένωση ώστε να ανταπεξέλθει στα λειτουργικά έξοδα τουλάχιστον του Λαϊκού Πανεπιστημίου.

Άρχισε

ή

λειτουργία

του